

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING **IDUNN** FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTCIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**
N:o **43**
DEN 28 OKT. 1923
PRIS 35 ÖRE
REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Vår nya kronprinsessa
i sin sjuksköterskedräkt. Kamerabild
av E. O. Hoppé, London. Vidare
bilder och text i anslutning
till den stundande för-
målingen inuti
numret.

Ute då hos Davidssons vid Slätten jag på flustret med cigarr i mund sitter som en gentleman på sprätten njutande den sköna aftonstund.

DET ÄR ORVAR ODD SOM EN MAJdag i början av 1860-talet på Hasselbacken hälsar våren välkommen medan han smuttar på sitt toddyglas och försjunker i angenäma drömmar, till dess kyliga aftonfläktar få honom att bryta upp och bege sig till det närbelägna och förmodligen mer ombonade värdshuset Blå porten. Vår tid måste uttrycka sig i antaganden beträffande detta alldeles som en kommande generation får röra sig med gissningar då talet faller på Hasselbacken. När Blå porten en gång i tiden drabbades av det öde som tycks vara Djurgårdsrestaurängernas speciella stodo nog stockholmarna sörjande på dess brända tomt och undrade om Stockholm skulle bli sig riktigt likt den dag då det mångbesjungna Blå porten inte fanns mer. Vi ha också svårt att förlika oss med förlusten av Hasselbacken. Den har varit ett av de genuina stockholmska tillbehören alldeles som Tandpetaren på Slottsbacken och Strömparterren. Utlänningen hade den med stjärna i sin Bædecker fastän det är ju möjligt att när han kom dit motsvarade den inte vad han var van vid. Man skulle helst vara inbiten stockholmare för att trivas riktigt bra bland allt detta som för främlingen kanske föreföll urmodigt och antikverat men som vi tyckte om just därför att det hade minnenas tjusning: Vi ville varken vara av med gubbhyllan eller moriska paviljongen eller pojken som stod med sin evigt rinnande bronsstövel i hand. Desto snopnare är det att i ett slag mista allsammans. Visserligen är det sant att »Backen» avfolkats men sina stora dagar hade den i alla fall både vid sommarens och vin-

terns fester — Konstnäraringens gäster här om året bevittnade väl det första och sista tillfället på Hasselbacken när en furstes namn fanns med på programmet bland de uppträdande. Det var när prins Wilhelm läste sin prolog till festen. En sångens furste har ju gamla anor på platsen och till hans minne sjöng P. B. varje 26 juli Bellmanssånger, dock inte Fredmans epistel nr. 34 om eldsvådan i Kolmätargränden där

Guldgalon i röda flammen
bjuder lydnad och besvär.

ty det passade inte till stämningen. Den skulle lämpat sig mera den natten när Fredman vid åsynen av Backens sorgliga ruiner kunnat melankoliskt utbrista

Ack vad för en usel koja —
spräckta rutor, brutna lås!

Nu sägs det att Skansen skall ta hand om platsen och Bellman får således hädanefter knäppa sin luta bland björnburar och Ornästugor. Inte ens i sina stoltaste drömmar hade Hazelius hoppats något sådant. Och ändå nekade han sig just ingenting ifråga om djärva framtidsperspektiv. Alla stora män äro drömmare, de små sova bra ändå. Hazelius storhet ligger i att han kände det svenska folket så väl, förstod dess bästa egenskaper. Det finns folk som lurat ut dess mindre tilltalande också samt göra sig stora pengar på att »följa publikens smak» som de kalla det. Ingen tackar dem för det och deras namn skall snart vara glömt. Hazelius ville inte att en nation skulle skriva sitt namn med samma flyktiga bokstäver som en sky-writing. Svenskens lynne är annars rätt böjt för att släta ut sig, försvinna, gå upp i den allmänna luften. Den första dalkarl som för århundraden sedan vågade visa sig i ny dräkt av egen fason var en modig man. Risken att nu möta någon som törs göra ett självsakat

snitt på rocken är ingen. Sverige har förluft sig på masarna, sen blev det ingenting mera. Jo en uppgift ha vi alltid: att skapa historia omkring oss, om det också inte blir Narva eller Lützen. På ett sommarställe såg jag en person som gjort sig omakket att samla en hel del sommarens minnen som tillhoppa voro ett stycke historik över stockholmskt sommarnöjesliv. Var och en borde vara sin egen Hazelius, vi ha ju ändå de bästa förutsättningar att vara ett folk för oss, vi bo praktiskt taget på en ö, en vacker liten holme, där vi kunna sitta i lugn och se på utsikten, vi äro en Europas sightseeing car från vars säte man lugnt skådar hur marken gungar därute i de politiska jordbävningarna.

Norden har av forna bragder nog
röker i lugn sin pipa inomhus

sjunger den ovannämnda Orvar Odd dock icke utan sarkasm. 60-talet var inte alldeles belåtet med att få hålla sig fjärran från dansen. Det är förresten ganska kuriöst att när man synar »den gamla goda tiden» i sömmarna så möter man jämmer och elände här med. O huru förändrat Karl Mikael är icke ditt Sverige, nu mot i dina dagar! utbrister skalden vid foten av Bellmansbysten:

Där varest *du* sjöng i mäktiga toner ut
det menskligas dityramber och livets löje
där är det nu pjunk och ångslan förutan slut.
Det halva landet blir snart ett Herrenhut
och litanior vårt enda sällskapsnöje.

Förnöjsamheten är alltså en krydda som tycks växa mera sparsamt i de svenskes örtagård.

Celestini

Lady Abala Bose på väg till Stockholms Skansen, som hon besökte tillsammans med fröken Fia Öhman, vilken synes på kortet vid indiskans sida. Fröken Öhman har under sina resor i Indien gjort lady Boses bekantskap.

Framstående indiska på besök i Sverige.

LADY ABALA BOSE ÄR NAMNET på en indiska som nyligen gästade Sverige i sällskap med sin man professor sir Jagades Bose, känd i den internationella vetenskapliga världen som en framstående vetenskapsman och grundare av det stora Bose Institutet i Kalkutta med filialer i flera asiatiska länder. Lady Bose är representanten för den stilla, tysta mera drömmande indiska kvinnan. Hon går upp i sin mans intressen och arbeten inom växtfysiologiens område. Hon följer honom på alla hans vidsträckta föreläsningsresor, står som en trogen vakt vid hans sida och är en lady ej blott till namnet utan i ordets fulla bemärkelse. I Kalkutta sköter hon om det stora komfortabla hemmet, där gäster äro välkomna från hela världen. Dessutom deltar hon i socialt arbete och ivrar varmt för kvinnans höjande. Efter en veckas uppehåll i Stockholm, varunder föreläsningar hållits i Stockholms Högskola och Karolinska Institutet, fortsatte resenärerna till Köpenhamn, London, Oxford, Cambridge, Paris och sen åter till Indien.

FIA ÖHMAN.

John Forsell är tillbaka vid Operan igen, men tyvärr låter han inte sin stämma ljuda annat än på Operakansliet, där han tillsammans med övriga tillkallade sakkunniga skall göra förslag om bästa sättet att bedriva Operans verksamhet. Fotografen har tagit en ögonblicksbild av sångaren just som han är på väg in i Operahuset.

PRINSESSAN LOUISES FÖRSTA BESÖK I SVERIGE

KRONPRINSESSANS SVENSKA LÄRARINNA BERÄTTAR ETT KRIGSMINNE FRÅN 1914.

VISSERLIGEN HAR PRINSESSAN Louise varit i Sverige förut men någon svenska kan hon därför inte, ty besöket var för kort och under mindre behagliga förhållanden. Det var nämligen 1914, just då kriget bröt ut. Hon befann sig i Uralbergen i Ryssland, tillsammans med en del av ryska tsarfamiljen — kejsarinnan var ju syster till hennes mor. Då kom kriget, och hon måste söka sig hem till England. Ingen annan väg fanns öppen än genom Finland och över Torneå till Stockholm, därifrån till Kristiania och Bergen och så över havet hem. En lång resa och en tröttsam resa och under föga glada förhållanden. Det var då hon såg Sverige först, sommartiden visserligen, men hennes tankar voro säkerligen alltför upptagna för att hon skulle se sig vidare omkring. Inte anade hon då, att det där landet hon susade igenom skulle bli hennes nya fosterland.

Nu kan hon dock litet svenska, ty hon har sedan förlovningen eklaterats, haft så gott som dagliga lektioner för fröken Märta Isberg, dotter till komministern i Katarina, fil. dr. Carl Isberg och syster till den nyligen avlidna unga fru Branting, som var gift med Hjalmar Brantings son. Fröken Isberg har en annan syster, som är gift

Att vår blivande kronprinsessa redan en gång förr besökt Sverige och Stockholm torde vara föga känt. Prinsessans lärarinna i svenska språket berättar därom i nedanstående intervju.

i England med surgeon commander d. v. s. marinläkare, Wilson, som, ombord på engelska fartyget »The Hussar», konvojerade prinsessan Louises familj från Genua till Malta där prins Louis, hennes far, då var stationerad. Det var endera 1907 eller 1909 och man besökte bland andra platser i Italien Pompeji. En annan gång åtföljde dr. Wilson familjen från Malta till Genua och vidare till familjens egendom i Tyskland, Schloss Heiligenberg.

Man skulle nästan kunna tro att fröken Isberg är särskilt road av examina, ty hon har tagit både studentexamen och gymnastikdirektörsexamen, och sedan hon rest ut till England och varit där i nio år, reste hon hem och tog folkskolläraryrket. Denna sista examen var ett verkligt kraftprov, ty det är inte så lätt att efter nio års vila från studierna börja läsa på en ny exa-

men. Och folkskolläraryrket i Sverige är inte lätt. Genom fröken Isberg har det lyckats Iduns korrespondent att få en bild av vår blivande kronprinsessa. Den kan dock inte bli annat än svag, när den är i andra hand. Det intryck jag fick av lady Louise på mottagningen, som arrangerats för en tid sedan av Anglo-Swedish Society, fick jag kraftigt bestyrkt, nämligen att hon var enkel och naturlig, god, klok, intelligent, glad och på samma gång allvarlig. Så fick jag höra vidare, att hon är mycket livlig, trevlig och har liksom alla hennes syskon ett förtjusande sätt. Vidare att hon är mycket förtjust i dans, är särskilt intresserad av konst, litteratur, teater, talar flytande franska, samt något grekiska och ryska. Men är ingen blåstrumpa som någon låtit påskina. Hon flyttar över till Sverige lycklig och glad och fullt besluten att trivas där och bli lycklig. Fröken Isberg trodde sig vara förvissad om, att kronprinsen aldrig kunnat valt bättre och att vi alla svenskar kunna vara belåtna med den kronprinsessa vi fått. Det är mycket värt för ett land att ha en kronprinsessa som folket ser upp till, inte blott som kronprinsessa utan framför allt som kvinna.

ELSA DJURKLOU.

PRINSESSAN LOUISE SOM SJUKSKÖTERSKA

PRINSESSAN LOUISE ÄR DEN ENDA engelska prinsessa, vilken varit i Frankrike som sjuksköterska under världskriget. Först kom hon till Hospital Anglais vid Hevers i mars 1915 och stannade där till juli 1917, sedan till The Princess Club Hospital vid Bermondsey från september 1917 till september 1918 och därefter tjänstgjorde hon under vapenvilan i tre månader vid det franska militärsjukhuset för bentuberkulos vid Palavas-les Bains, i närheten av Montpellier.

Hon var en lång, spenslig flicka på just fyllda 25 år då kriget började och med ett enda tag gjorde slut på ungdomsglädjen och bekymmerslösheten. Redan i oktober 1914 stupade hennes kusin prins Manrice av Battenberg; överallt bland vänner och bekanta härskade sorg efter män och ynglingar som fallit, innan någon ännu hunnit fatta vad ett krig var, medan det ännu vilade ett skimmer däröver, glansen av hjältemodet hos dessa unga som med strålände ögon gingo ut för att om så krävdes dö för fosterlandet. Somliga fördes hem igen för att få sina sår läkta, somliga voro lemlästade, blinda eller vanställda. Det kom tåg på tåg av dem. Och allteftersom tiden skred, behövdes flera läkare och flera sjuksköterskor.

Nu började skimret att blekna och man lärde sig förstå hela fasan av kriget. Och med den kom också längtan hos kvinnan att hela, att lindra och hjälpa. Redan i mars 1915 gav sig prinsessan Louise ut till Frankrike, och det var på hospital Anglais hon började sin träning som hjälpsköterska. Från första stunden hade hon beslutat att i allt dela de andra hjälpsköterskornas liv och arbete. Hon vann snart allas hjärtan genom sitt älskliga, blyga sätt, sin en-

Iduns Londonkorrespondent sänder nedanstående skildring, som ger en synnerligen sympatisk bild av vår blivande kronprinsessa då hon ägnade sina krafter åt krigets offer.

kelhet, och genom det allvar med vilket hon skötte sitt arbete. Och lika omtyckt som hon blev av sina kamrater vart hon av soldaterna, och översköterskan, blev henne genast tacksam för det goda exempel hon gav alla sina kamrater. Hon fann också snart, att prinsessan hade utom goda nerver särskilda anlag i övrigt för sjuksköterskekallet.

Men fast anlagen funnos, så måste hon i alla fall börja från början. Först skulle hon förrätta alla de grövsta sysslorna, skura golv, putsa lampor o. s. v. Och när hon provat på det en tid, fick hon börja i sjuksalarna. Där hade hon att bädda sängar, tvätta patienterna samt göra de såra-

Ett tack.

Då det från min höstliga skymning och lantliga avskildhet icke är möjligt att personligen nå de många, många, som genom brev och telegram, minnesgåvor och blomsterhyllningar brett värme och glans över min 60-årsdag måste jag vädja till den mäktiga förmedlaren pressen för att till dem alla frambära mitt hjärtas varma, ödmjuka tack.

Skebergsstugan, Leksand, okt. 1923.

Johan Nordling.

de, som kommo lemlästade, blodiga och leriga från skyttegravarna, färdiga för operationsbordet. Så fick hon hjälpa till vid omläggningarna av lättare fall och även biträda i operationssalen vid sina egna patienters operationer samt tura om med de andra sköterskorna att vaka om nätterna.

Sjukhuset var inrymt i en byggnad, som hörde till järnvägen Paris—Lyon—Méditerranée och hade ursprungligen använts som ämbetslokal. Det rymde mellan två och trehundra patienter samt var både ljus, rymligt och luftigt. Alla de frivilliga hjälpsköterskorna bodde i en bekväm byggnad, som låg alldeles bredvid och hade en förtjusande trädgård. Där hade de angenämt nog på sin fritid. På somrarna höll man små tillställningar ibland med dans och musik, och då fick den manliga staben på sjukhuset också vara med. Och på julen arrangerades diverse underhållningar för patienterna. Prinsessan Louise var bl. a. med i en tablå som Fredsängeln, helt draperad i vitt och med lagerkrans på huvudet och tog sig enligt de närvarandes utsago förtjusande ut.

På så sätt sökte man hålla kuraget uppe på både sig själv och patienterna och komma dem att för en stund glömma alla krigets fasor och lidande. Och prinsessan vantrivdes inte alls där — tvärt om. Hon har själv många gånger sagt att det var den lyckligaste tiden i hennes liv. Och då hennes föräldrar, prins och prinsessan Louis av Battenberg, som de då för tiden kallades, kommo till sjukhuset för att hälsa på sin dotter, funno de henne glad och nöjd med sitt arbete, skicklig och duktig och avhållen. Hon tycktes på allt sätt trivas med både arbetsordningen och disciplinen.

ELSA DJURKLOU.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

FLICKORNAS YRKESVAL

GODA YRKEN, SOM INTE ANSES NOG "FINA" OCH MINDRE GODA, SOM LOCKA FLICKOR FÖR SIN "FINHETS" SKULL

VARFÖR DEN BILDADE FLICKAN har liksom fördom mot sömmerskeyrket är svårt att förklara. Det är ett snyggt yrke; det ger tillfälle att handskas med prydliga och vackra saker; det måste förefalla varje kvinna, som har den minsta händighet och smak för nätta kläder, roligt och intressant. Vidare har det en stor fördel: det kan utövas i hemmet. En flicka, som lärt sig det och gifter sig, kan alltså fortsätta yrket utan att behöva arbeta borta. Men — den lilla haken är, att det inte anses »fint» nog. Att sy egna kläder är både fint och passande, men inte andras, — för betalning...

En som är riktigt ledsen häröver är fru Sigrid Qvarnström, föreståndarinnan för Stockholms stads lärlings- och yrkesskolor i sömnad. Hon påpekar de möjligheter som böra locka de bildade flickorna att fatta nål och tråd.

Sömmerskeyrket är något av skön konst, menar hon; det fordrar så många fina egenskaper av sina utövare, att de borde adla det. Inte bara anlag för handarbete och teckning, som man skulle kunna tro, utan klart huvud, framför allt psykologiskt sinne och matematisk begåvning. Ja, just matematisk begåvning! Beräkningarna vid mönsterkonstruktionen fordra det. Fru Qvarnström vill påstå, att en flicka, som är klen i räkning, aldrig blir en verkligt förstklassig sömmerska. Sömnadsyrket har före kriget stått mycket lågt hos oss. Det var först när kontakten med utlandet under kriget rubbades som man började ägna det mera uppmärksamhet. De tillskärarskolor, som kommo till i samma veva som Stadens yrkesskolor, gjorde också mycket gott; förut fanns ju ingen ordentlig tillskärning. Det vore skönt om konfektionen också finge nytta av uppräckningen, framhåller fru Qvarnström, och erhöle svenska ledare i stället för, som nu, mest utländska. Särskilt som löneförhållandena här äro utmärkta. En skicklig ledare inom konfektionen kan betalas med upp till 10,000 kr. pr. år.

Sex års utbildning — teoretisk på kursen och praktisk på ateljé — är nödvändig för mästarprovet (utförande av självkomponerad modell); det är även vad man beräknar i utlandet. Gesällprovet tar tre år, därav lärlingskursen två. Man har alltid överfullt av elever på sömnadskurserna och det är alls ingen konst för dem att sedan få platser. Av de elever, som släpptes ut i våras fingo alla plats utom en, och hon brydde sig ej om att söka någon. Under säsongen kan en försigkommen och duktig sömmerska förtjäna upp till 400 kr., och under icke säsong kan hon klara sig bra med hemarbete.

Kontoristlöner på 75—150 kr.

Fröken Edith Lindblom, ordförande i Kvinnliga kontorist- och expeditföreningen i Stockholm, varnar de unga att okritiskt kasta sig in på kontoristbanan. Hon fortsätter:

Denna bana är ej nu, som förr, en

Om någon fråga just nu är brännande i tusentals hem, så är det frågan om flickornas yrkesval. Det möte, som Svenska Kvinnors Medborgarförbund härom dagen anordnat i Stockholm med orienterande föredrag rörande olika kvinnliga banor, tilldrog sig också det största intresse. I anslutning till föredragen kommer Idun att lämna kortfattade översikter och vägledning rörande dessa banor. Början göres här med utredningar över sömmerskans yrke och kontoristens.

Friherrinnan Anna Trolle, som tagit ett för alla praktiska kvinnor betydelsefullt initiativ genom att öppna sin "Trollenäsbod".

lätt övergångsplat, som snart lämnas för arbetet i det egna hemmet, utan de som gå dit, måste tänka sig, att den skall giva dem deras levebröd. I allt större utsträckning kvarstannar den gifta kvinnan i förvärvsarbetet. I och med hemarbetets modärnisering bli allt flera kvinnokrafter frigjorda och trängseln på arbetsmarknaden allt större. Den som kan leda utvecklingen tillbaka i detta hänseende — den göre det. Nu gäller mer än någonsin att den individuella begåvningen tages till vara och det ligger ett stort ansvar härför på de statliga skolorna. Bland yrkesskolorna sakna vi fullständigt en sådan för expedit, där varukännedom, försäljningskonst, skyltning o. s. v. skulle ingå som läroämne. Räkning, skrivning, språk och bokföring äro även där nödvändiga ämnen, det sistnämnda, om ej förr, så när vederbörande öppna egen verksamhet. Avslutade folkskolestudier, 16 kurser, och lektioner i maskinskrivning, äro ej nu, som många tro, tillfyllest för att bereda en utkomst på kontoret. Det kan gå, men då fordras ett energiskt kvällsarbete med språkstudier och allmänbildning, vilket ej många ha krafter eller förmåga till, eller också blir det att stanna på de underordnade platser som stå till buds och med fullkomlig svältlön. F. n. utbjuda sig hundra den att utföra kontorsarbete från 75 till 150 kr. pr mån. och verklig nöd råder bland både manliga och kvinnliga arbetslösa. Verkligt goda krafter, som behärska ett par

språk, finna däremot fortfarande bra anställningar.

Det är således mot den stora massan av okvalificerad arbetskraft, som jag vill varna, men det lär vara fruktlöst så länge hemmen anse, att det är finare med en flicka som kontorist, om de så än måste försörja henne, än med en som ägnar sig åt ett praktiskt yrke. Flickorna själva få bittert ångra det, när de en gång skola reda sig själva. De praktiska yrkenas anseende måste höjas och jag tror mycket vore vunnet om arbetet i hemmen ordnades på bestämda tider. En kurs i arbetsorganisation torde de flesta av våra fruar behöva genomgå.

Friherrinnan Trolle har brutit väg för otaliga bildade kvinnor.

Trollenäsboden, Birger Jarlsgatan 18 i Stockholm, som för några dagar sedan öppnades av friherrinnan Anna Trolle f. Leijonhufvud tillsammans med fröken Alma Hedin, har på dessa dagar gjort sig mycket känd. En dam ur societeten, som känner friherrinnan Trolle, framhåller här nedan hur banbrytande friherrinnan Trolles nya arbete blir för hennes medsystrar:

Att en av våra förnämsta slottsfruar genom detta företag öppnar möjligheter till praktisk hjälp åt de många kvinnor, som härigenom kunna få avsättning för produkter inom hushållsbranschen, är i och för sig nog så beaktansvärt. Men företaget har framför allt en moralisk innebörd.

Förbi är den tid, då dottern spann och väntade friaren. Men från denna tid levde dock otaliga bildade kvinnor, som ingenting hava lärt när nu tiden och den ekonomiska depressionen ställer de anspråken på dem, att de måste utföra ett arbete utom hemmet!

Det är dessa kvinnor, vilka nu verkligen borde förstå den banbrytande insats, som friherrinnan Trolle gjort. Det är visserligen sant, att nöden ingen lag har och att man alltså för länge sedan, när de ekonomiska förhållandena så krävde, borde ha utan hänsyn till samhällsställning gripit sig an med kroppsarbete. Men hur fördomsfri en människa än tror sig vara, är det dock ej allom givet att modigt bryta sig väg genom århundradens sedvänjor och fördomar.

Det har under sådana förhållanden sin stora betydelse, att initiativet tages av en person i inflytelserik ställning och med ett bärande namn, såsom friherrinnan Trolle.

Det finns också bevis på att många, många kvinnor i de kretsar, det här är tal om, med största tacksamhet sett, att friherrinnan Trolle och fröken Hedin visat dem en väg till försörjning förbi de gamla, föräldrade gränspålar. Friherrinnan Trolle visade för undertecknad stora buntar med brev, som redan ankommit, och där damer av s. k. bättre samhällsställning tackade henne varmt och bådo henne skaffa dem arbete.

Sin nobla, praktiska uppfattning sammanfattade hon i uttrycket: Allt hederligt arbete adlar; intet sådant förnedrar.

EMESS.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

EFTER RIDÅFALLET

VASATEATERNS NYA PJÄS, HASARD, av Alfred Savoir, handlar om en man, som tror han kan vinna både pengar och hjärtan genom att sätta allt på ett kort, men till sist blir slagen med sina egna vapen: korten. Han är en hänsynslös, brutal karaktär men dessutom modig. Och detta förlänar honom en viss charm i kvinnornas ögon. Men hans vackra fru, Charlotte de Lussac, tröttnar ändå på den evinnerliga hasarden och rymmer med en lantlig baron, som småningom blir hennes man. Spelaren arrangerar en bilolycka vid slotet, försöker att enlevera sin f. d. fru, som han tror ännu älskar honom, men förledes i stället till ett parti baccarat som räddar baronessan.

Stycket är fransk fäsörkonst. Man har svårt att tro på denna konstruerade anrättning, i synnerhet som det gnisslar ordentligt här och var i maskineriet. Allt hänger på hur slutscenen mellan makarna de Lussac spelas. Här briljerade Tollie Zellman med sina giftiga, släpande repliker, som

"Tollie Zellman briljerade med sina giftiga, släpande repliker." (Foto Almberg & Preinitz)

man visserligen redan känner från Molluskens dagar men som ändå aldrig förfela att göra åsyftad verkan. Men hennes motspelare var torr och saknade den galghumor, som rollen kräver. Härigenom verkade det hela orimligt och resten av pjäsen, som egentligen bara är en ram kring denna uppgörelse, kom att förefalla både meningslös och tråkig.

För övrigt är att anteckna Olav Riégos halvt sympatiska, halvt idiotiska baron samt Victor Lundbergs chokladfabrikör.

Om pjäsen går är det Tollie Zellmans förtjänst. Hon har räddat många stycken förut. Bifallet var svagt men tog upp sig mot slutet.

Crew

NY AERA FÖR HÄLSINGBORGS STADSTEATER

Hälsingborgs Stadsteater har under goda auspicer börjat sin verksamhet på nytt, till glädje får man hoppas för hela Skåne. Säsongen inleddes med "Komedi" av Nini Roll-Anker. Här återges i mitten: Fru Gerda Lundequvist.

LÖRDAGEN DEN 20 DENNES VAR en betydelsefull och festlig dag i Skånes kulturella liv: då invigdes en ny aera för Hälsingborgs nya stadsteater. Invigningsprogrammet upptog »Komedi», av den norska författarinnan Nini Roll-Anker. Själva den konstnärliga medchefen för teatern, fru Gerda Lundequvist-Dahlström, hade huvudrollen. Föreställningen blev en stor succés. Den nya starten artar sig i allo lyckosam.

Det var för två år sedan som A.-B. Stadsteatern började sin verksamhet, men då

det krånglade med ekonomin, såg det ut, som om man skulle bli tvungen nedlägga verksamheten. Då trädde konsul Ivar Aspegren till, och följden av hans initiativ blev att man nu tar i tu med nya krafter och under ny regim. Vid fru Lundequvists sida står som direktör hr Torsten Hammarén. Företagets tyngdpunkt är alltså Hälsingborg, som ju äger en modern teaterbyggnad, men verksamheten kommer att undan för undan utsträckas till de andra Skånestäderna och även till större platser på skånska landsbygden. Man kan också antaga, att när Malmö äntligen får sin teater-

quist, som är teaterns konstnärlige medchef och nu utförde huvudrollen i invigningsstycket. På ömse sidor två av de andra mera bemärkta kvinnliga krafterna: T. v. fru Anna-Lisa Fröberg och t. h. fröken Vanda Rothgardt.

fråga ordnad och ett eget värdigt hem åt scenkonsten, tyngdpunkten för verksamheten kommer att förflyttas till den skånska huvudstaden. Hälsingborg blir dock alltid en betydelsefull ort för verksamheten, och staden och de män, som offrat åt idén, skola alltid mottaga tack för sitt initiativ och sin uppoffrande uthållighet i kampen för ordnandet av landsortens teaterförhållanden. Det är icke första gången och icke endast på detta område, som den livliga och vackra sundsstaden gått i spetsen och visat vägen.

Ö G O N B L I C K E T S M A N

A V S T E P H E N V I N C E N T.

JAMES QUILLIAN HADE VARIT litet förbryllad över något besynnerligt i hustruns sätt, då hon lämnat rummet. Det var något som han icke kunde bedöma. Han kunde bedöma en börstransaktion eller kvaliteten hos ett stålprov, men kvinnosjälen var något som tillät flera tolkningar. Catherine hade varit på sitt mest bedårande humör, spirituelli, sympatisk, full av älskligt medlidande med honom, emedan dagens arbete nu som så ofta på sista tiden hade gjort honom för trött för att han skulle kunna följa med henne på teatern tillsammans med några vänner. Men det hade varit något förbryllande över hennes runda skuldra, då hon lugnt svävat ut genom den halvöppna dörren.

Knappast hade han återtagit sin bok efter en lång och fullkomligt hopplös fundering, förrän klockan ringde gällt och tjänstflickan visade in en lång ung man med kvinnligt utseende, oklanderligt klädd och med en rosenbukett i handen.

— Nej, se Sholto! sade Quillian med spefull älskvärdhet, — så snällt av er att hälsa på mig och ge mig blommor!

Han steg icke upp men sträckte fram en hand mot sin gäst, medan ett förstulett, spetskt leende spelade kring hans smala läppar. Den andre tände hastigt en cigarett. »Jag trodde att mrs Quillian var hemma», började han med en nervös gest. »Jaså. Det hade hon väl glömt. Hon är bekant för att vara vårdslös med sina avtal. Nu måste ni stanna och förströ mig några ögonblick. Jag skulle snart gå i säng.»

Sholto lutade sig tillbaka i stolen. — Kör ut mig, när ni blir utledsen, — anmärkte han långsamt.

Quillian studerade sin gäst med en road och rätt elak min. Förut hade han endast träffat honom i hustruns sällskap, och han hade uthärdat denne vivörspoling med sin utsökta garderob, sitt stillsamma sätt mot kvinnor och sin kläna fysik. Men nu då de voro ensamma greps han av en plötslig frestelse att förarga honom, om också bara för att fördriva tiden.

Men Sholto förekom honom. — Vet ni, började han djävt — jag tror, mr Quillian — om ni ursäktar jag vidrör saken — jag tror, ni lämnar er hustru för mycket ensam.

Quillian blev så häpen över denna kyliga anmärkning, att det gick några ögonblick, innan han kunde få fram ett svar. Den andre fortsatte: — Oss män emellan, vet ni, så tycker jag ni borde vara litet mer intresserad av er hustru, — jag tror det är det rätta uttrycket.

Quillian brast ut i ett bullersamt skratt. Och sedan fick han en allvarlig min. Det kom för honom en tanke att denne societetsfjäril kanske hade hört något rykte. — Vet ni något om min hustru, Sholto? frågade han.

— Nej, sade Sholto fullt sanningsenligt. Jag vet ingenting. Jag bara varnar er. Ni vet väl att äkta män äro kända för att sakna all intuition, när det rör deras fruar.

Innan Quillian hann replikera, ringde det gällt på telefonen. Han steg upp utan att be om ursäkt och gick fram till det lilla bordet, där telefonen stod. Det var Catherines röst.

— Är Sholto hos dig? frågade hon i sin vanliga ton.

Quillian svarade ett kärvt ja.

— Jag glömde alldeles bort, att han skulle komma i kväll. Så dumt. Bed honom komma till telefonen. Jag vill be om ursäkt.

— Jag trodde, du skulle gå på teatern, — sade Quillian skadeglatt.

— Det var en dålig pjäs. Vi gingo efter första akten. Nu gå vi till Romanos och supera. Bed Sholto tala. Och ha honom att prata. Han är verkligen riktigt rolig ibland.

Quillian lade ned luren med en otålig gest, och gjorde en åtbörd åt Sholto, som

En engelsk diplomatfru, som lämnat oss.

Mrs. Robertson.

ENGELSKE MILITÄRATTACHÉN I Stockholm överste W. Robertson, har nyligen jämte sin fru återvänt till England, då hans tjänstetid här är utlupen.

Mrs Robertson var en av de ledande krafterna inom Corps Diplomatique i Stockholm. Hon kom till Sverige i dec. 1919 och tillvann sig här raskt stora sympatier. Det dröjde inte länge förrän hon hade en stor skara svenska vänner, vilka flitigt umgingos i hennes vackra och gästfria hem. Mrs Robertson var ej blott en sällsynt intagande värdinna, hon hade även stor musikalisk talang och spelade violinen så utöskt, att mången yrkesviolinist kunde ha avundats henne. Många skola säkert med tacksamhet erinra sig de musikaftnar hon anordnade, såväl i sitt eget hem som offentligt — med Nathanael Broman vid pianot — exempelvis i Damklubben och Engelsksvenska Sällskapet här. Mrs Robertson var även en ivrig sportkvinna, förtjust i skridskoåkning och segling. Hon kände vår skärgård lika bra som någon svensk seglare, påstås det.

Innan hon kom till Sverige, hade hon rest vida omkring; bl. a. varit bosatt i Indien och Canada. Hon hade många och skilda intressen; men speciellt intresserade hon sig för alla problem, som beröra kvinnorna.

hade öppnat en bok och lättjefullt tittade i den.

— Det är Catherine, muttrade han. Hon vill tala med er.

Sholto greps av en lätt fruktan. Det var verkligen taktlöst av Catherine att uppföra sig på detta sätt. Han tog luren med en hand, som darrade lätt.

— Är det ni, Sholto? frågade Catherine med en besynnerligt dämpad viskning.

Instinktivt sänkte han rösten, då han svarade ja.

— Hör på mig — sade Catherine snabbt, — tala lågt och försök icke svara på något av mina påståenden. Prata vad ni vill. Jag vill att ni skall vara förfärligt intelligent för min skull. Säg något nu.

— Tråkigt, att ni inte var här men det gör ingenting, lyckades Sholto frampressa. Och då han märkte, att Quillian observerade honom, ansträngde han varje nerv i sin kropp för att uppfånga Catherines låga, hastiga ord.

— Jag lämnade James i kväll — fortfor den upprörda rösten — jag kunde inte uttärda ett ögonblick längre. Jag hade nått bristningspunkten. Säg något igen...

— O, ja, så förfärligt trevligt — inföll Sholto hastigt och andades häftigt. Till hans intensiva lättnad hade Quillian, som tröttnat på att betrakta honom, åter satt sig i sin stol.

— Jag gick till någon — fortsatte rösten. Det gör detsamma vem, eftersom han icke bryr sig om mig i alla fall. Sholto, jag tror, jag begått ett misstag. — Hon var tyst några sekunder. — Och Sholto grep ett hårt tag om luren. Han kunde tydligt höra hennes snyftningar och den ansträngning hon gjorde för att behärska sin röst.

— Det är en bra pjäs på Royal — föreslog han. — Vad säger ni om en matiné på lördag?

Catherine avbröt honom med en tydlig viskning. — Hör på. Jag skrev ett brev till James och lade det på hans örngottsukudde. Det var vansinnigt av mig, men jag drömde aldrig om att jag ville komma tillbaka. Vad som än händer, låt honom inte gå in i sovrummet. Försök intressera honom. Roa honom. Reta honom. Jag skall komma igen, så fort jag kan... Det var ett sådant rysligt misstag... förstår ni?

— Ja, sade Sholto långsamt, men Pavlova är bättre...

— Om ni kan, så gå in i sovrummet och ta brevet, men jag tror inte ni har någon utsikt till det... Men var snäll och låt inte James gå in dit... Sholto, det är bara ni som står emellan mig och den största olycka... Han skall aldrig förlåta mig.

— Jag förstår. Då säga vi Royal på lördag.

Han ringde av och vände sig för att se på Quillian. Denne satt och dāsade i sin stol. Sholto började tänka mycket snabbt. Dörren strax bredvid ledde ut till hallen, bakom vilken han kunde se Quillians sovrums. Han gick försiktigt utmed väggen, sträckte ut en hand och öppnade sakta dörren. Sovrumsdörren stod öppen och han nästan inbillade sig, att han kunde se kudden, där det olycksdiga brevet var fäst.

(Forts. sid. 1027.)

PÄLSVÄRK BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAT
HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI A·B·GÖTEBORG

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

VAR ÄR DEN SKICKLIGASTE DOCKSÖMMERSKAN?

NÅGRA FUNDERINGAR OM DOCKOR OCH DOCKKLÄDER APROPÅ IDUNS TÄVLAN.

DET ÄR INGA SMÅSAKER IDUNS redaktion önskar av oss den här gången. Vi skola både hitta på en alldeles ny docka, som ingen har sett förut och vi skola sy utstyrelse åt en annan.

I den först nämnda tävlingen vill Idun ha fram en svensk docka för svenska barn — ja varför icke även för utländska. Förr i världen var det den sirliga, stereotypa dockan, som var idealet. Se på Rosamunda med hennes oklanderligt vita hy, hennes otroligt lilla rosenmund och glänsande svarta chinjong. Hon var den tidens skönhet. Så kom naturalismens tid med andra krav. Dockan blev prydd med riktigt hår, kunde blunda och t. o. m. tala, och från att ha varit en gudom blev hon en vanlig människas. Sena tiders barn ha gått ännu längre. De nöja sig icke med denna ännu litet förkonstlade typ, de vilja komma verkligheten ännu närmare och få ett dockebarn precis likt alla andra små söta barn. Och så kom Käthe Krusedockan utan någon som helst stilisering, men konstnärligt modellerad, framställande de mest bedårande barnungar, vilka helt enkelt icke kunna eftergöras bättre.

Det blir ett intressant problem att lösa för de konstnärer, som intressera sig för Kleinkunst: en docka, som hör tiden till och som kan ha förutsättningar att bli en omtyckt leksak för småfolket. Säkert finns det även en del ungdomar, som gärna modellera och måla och som vilja vara med i denna tävlan. Det skadar aldrig att försöka. Det är den goda idéen, som framför allt har betydelse.

Modellen kan göras i plastelin eller skäras ut av en klump gips eller ett stycke trä, tälsten går också bra, allt efter konstnärens egen önskan och trevnad. Den bör vara bemälad, så att den ger ett tydligt begrepp om, hur man tänkt sig sin idealdocka och skall naturligtvis ha kläder därefter.

Så ha vi den andra docktävlan, i vilken vi alla skola delta, stora och små. Kläda dockor var det ja! Det ha vi alla varit med om och vi göra det med nöje omigen. Idun har dessutom, förutom det spännande i en tävlan, givit oss ett ösökt tillfälle att arbeta för ett välgörande ändamål. På en julfest som Redaktionen arrangerar någon dag mellan jul och nyår för små fattiga stockholmare, är det nämligen de insända dockorna, vilka vi hoppas bli riktigt många, som äro ämnade såsom aftonens stora överraskning. Bland de nyttigare julklapparna, som äro självfallna för dessa små, komma dockorna att representera det efterlängtrade, onyttiga men förtjusande, som skiljer sig från vardagens grå. Vi skola vara glada att få vara med och dra vårt strå till stacken. Innan julfesten går av stapeln, anordnas en utställning, så att de små stockholmarna få tillfälle att beundra alla de roliga dockorna, som kanske kommit långväga resande från Sveriges olika hörn för att delta i en tävlan och en julfest.

Själva dockan kan vara av vilken typ

Ulrika Eleonora i hela sin prakt, sydd av en av våra högre flickgymnasier.

T. v.: Rosamunda, 60-talets förkonstlade skönhet med knollrigt, svart porlins hår och stereotypa drag. — T. h.: Hand-dockan, en ny version av den gamla trasdockan. Trädd på handen, kan den bli groteskt livfull i sina rörelser.

som helst, inköpt eller av egen tillverkning. Kanske de små flickor, som vuxit ur dockåldern, plockar fram sin bortglömda f. d. favorit, synar den, reparerar eventuella skavanker och förser den med en värdig skrud. Det är ju kostymen som skall tävlas om.

En massa trevliga idéer till dessa tränga sig fram, när man i andanom skådar sig omkring i världen — tänk på alla olika nationer, tidsåldrar, yrken och samhällsställningar, för att icke tala om sagofigu-

Den bästa arbets-overallen bör vara inlämnad senast den 25 november till Iduns Redaktion, Stockholm. Vi erinra om att tävlingen uteslutande är avsedd för hembiträden och att första priset är 25 kronor jämte Iduns ontyckta Kokbok. En detaljerad handledning i en arbetsdräkts förfärdigande återfinnes i nummer 40. Iduns andra tävlan för hembiträden om det bäst utförda handarbetet utgår likaså den 25 november. Se vidare nr 39 av Idun.

rerna huldran, trollet — — med flera, flera andra. Ingenting hindrar att vi utstyra vår docka à la Tutankhamon, vilket icke bör vara svårt efter den repetition i vår konsthistoria, vi nyligen fått av denna period. Eller som de unga flickorna i ett av våra högre läroverk gjorde härom året. De valde en av våra egna drottningar till modell och förfärdigade med förenade krafter (till Barnens dags tombola tror jag) en Ulrika Eleonora, sådan vi här se henne med guldskor och silkesstrumpor, vit guldbroderad kjortel med panier och släp av gult siden, pärlor i håret och violbukett vid barmen. Med sin utomordentligt vackert sydda utstyrelse, allt ifrån det innersta till det yttersta, hade hon nog varit en farlig medtävlarska, om hon kommit med i den dockförsamling som skall mötas på Iduns Redaktion den 26 november.

Dock kan det lika väl hända att en rolig trasdocka tar priset. Vi ha här plockat fram en ur högen.

Be-bo-ba kan visserligen ej räknas till den sköna typen, men hon fånglar genom sitt ständigt skiftande uttryck. Hon är en s. k. handdocka, en sådan som man träder på sin hand med fingrarna instuckna i armarna och i halsen, som är ihålig, och som man genom olika handrörelser kan få att uttrycka snart sagt allt, som kan sägas med gester. Hon är med ett ord en pantomimskådespelare av rang. Egentligen dock inte annat än en fattig trasdocka med huvud av tyg, uppstoppat med bomull, varefter ansiktet medelst litet vattenfärg försetts med »rosor på kinden och solsken i blick». Håret är flammande blått, klippt i långa strimlor av azurblått siden. Be-bo-ba är älskad av sin lilla ägare, som lovar att skicka in en ny av samma sort, men färgen på håret vill han icke förråda. Vi hoppas att många följa hans exempel. Till dockan av denna typ passar alla, som kan klädas i långa kjolar eller rockar, krinolindamen med redikylan, barnsköterskan med bébén och många flera och alla komma de att spela en roll, tack vare handen som sköter dem.

Rosamunda som vi se här ovan var med på 60-talet och hör till de vuxna dockornas klass. På grund härav kunde hennes ägarinna naturligtvis icke vara hennes mamma, utan agerade något mitt emellan väninna och kammarjungfru. Efter vad jag kan minnas upplevde Rosamunda, fullvuxen som hon var, de mest spännande äventyr och när storasyster gifte sig hade Rosamunda nått till samma punkt i livet, trots alla motgångar, och hon kunde glädja sig åt en brudräkt i detalj liknande stora systers, och lång slöja med namn och dato sirligt inbroderade.

Låt oss nu bara komma överens om att icke dröja för länge med att sätta igång med vår roliga docka och hennes utstyrelse. Ju längre det lider mot jul, desto mer uppslukas vi av våra egna bestyr och julklapparna åt de våra — och så bli de andra utan.

OLGA NYBLOM.

CAP

Palmerij
Finaste ätchoklad
särdeles lättsmalt

Mjolk
Finaste ätchoklad
med bästa gräddmjolk

GräddKrokant
Finaste ätchoklad
med grädde och Krokant

För finsmakare
de bästa ätchokladerna

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Titel eller förnamn?

DET HAR UNDER DE SENARE åren upprepade gånger i såväl dags- som veckopressen tagits till orda för hembiträdernas rätt till frökentiteln. Fruarna borde lägga bort sin vana att säga förnamnet; detta familjära tilltal vore absolut en prickning — klassmärket, som kanske mera än något annat vore ägnat att låta våra tjänstflickor känna sin underordnade ställning.

Nu, då det också blivit allt vanligare att bildade flickor taga platser i familj, inte bara som sällskap, guvernanter och »tillhanda»-flickor, utan som riktiga jungfrur, — till stor del en följd av bristen på kontorsplatser — kan måhända ett återupptagande av ämnet ha sitt berättigande. Ty måste inte hos ett s. k. obildat hembitråde uppstå bitterhet, när hon hör sin bildade kamrat hedras med titel, under det hon själv får heta Maria eller Augusta, likaväl som en familjeflicka måste få lust att protestera mot att bli kallad vid förnamn, när hon förut i hela sitt liv titulerats fröken. Vi lämna därför här med nöje plats åt en kvinnlig insändare som sysselsätter sig med denna fråga, skådande den mot bakgrunden av egna erfarenheter både som »fröken» och »jungfru». Hon skriver:

Säg mig en sak, min fru! Har ni någonsin satt er in i hur det måste kännas för en kvinna, som ingenting ont gjort, att genast hon träder inom dörren i ett hus kallas vid förnamn av vilt främmande människor? Själv har jag upplevt det. Inte här hemma i Sverige, utan i Amerika, men jag försäkrar er, att det inte är roligare därborta än här. Ty sitt eget förnamn — det borde man väl ha rätt att härska över mest av allt! Att ställa till förfogande eller inte, alldeles som man själv vill. Och om ni visste vad jag blev glad när jag äntligen fick plats hos en fru, som var nog hänsynsfull att fråga, om jag kanske föredrog att kallas för fröken! Om jag föredrog! Mitt hjärta överflödade av tacksamhet, jag arbetade av all min lust i det huset och kände mig som en riktig människa, vilket jag inte gjort på länge. Nu invänder ni, att det var emedan jag hade med mig anspråken hemifrån. Ingenting av den sorten. Ser ni, jag påstår, att det hos varje tjänstflicka slumrar en hemlig trånad efter fröken-titeln. Många skulle t. o. m. anse sitt yrke lika "fint" som andra yrken om inte den där lilla taggen fanns. Det hjälper inte, att somliga fruar försäkra att "flickorna inte bry sig om det". Tro dem inte!

Jag kan ge ett litet exempel på motsatsen från min semester i somras, som jag tillbringade på en herrgård i Mellansverige. Där var en hel del inackorderingar och alla kallade de husjungfrun, Ingrid, i namn utom jag. Ingrid's kamrat, kokerskan, kallades emellertid allmänt "fröken Nilsson", ty hon var en bildad flicka. En gång sade Ingrid till mig helt oförmodat, medan hon dukade kaffebordet i parken:

"Vet fröken, jag tycker somliga saker är så orättvisa. Här går nu alla och kallar mig Ingrid, när min kamrat kallas fröken. Alla i familjen är ju så snälla mot mig, för all del, så jag skulle inte för

allt i världen vilja säga något till frun om det, men nog grämer det mig alltid."

Folkets röst, min fru! Hur skulle det alltså vara om ni började kalla er jungfru "fröken"?

Tror ni inte, att hon sedan skulle sopa bättre?

Eda.

Ja, vad säga våra läsarinor? Inlägg adresseras till Damernas diskussionsklubb, Iduns Redaktion, Stockholm.

Kunna kvinnor icke hysa vänskap för varandra?

Jag har en jämnårig kamrat, som slumpen kastat i min väg. Vårt arbete tvang oss under ett par år att vara dagligen tillsammans, och vår ungdom och vanan gjorde oss förtroliga. Min väninna känner mitt liv ända till de små förödmjukande detaljer, som man sällan anförtrot någon, och såvitt jag tror, känner jag hennes lika väl. Vår vänskap är alls ej poetisk. Jag kan inte säga att jag beundrar henne, men jag behöver henne. Då det för något år sedan blev en miss-stämning mellan oss och jag trodde att vår vänskap skulle gå i stycken, kände jag mig mycket övergiven. Vårt behov av varandra drev oss emellertid åter tillsammans. Vi ha ej heller förlorat varandra under våra svärmeri- eller kärleksperioder. Snarare gjorde mannen vår vänskap rikare. Kanske var det så, att vi genom beröringen med det andra könet blevo människor mera helt och hade mera att ge varandra. Kanske är den banala sanningen den, att vi sågo på varandra med de mäns ögon, som drog oss till oss, och ansågo oss mera värda, sedan en man brunnit för oss.

NORA S.

DET VACKRASTE SOMMARMINNET

JAG HADE JUST BESLUTAT MIG för att resa till en badort på västkusten för att få njuta av sol och sommar vid havet, då jag fick brev från min »förmöget gifta» syster. Hon bad mig komma och se till hennes hem, en stor vacker villa på landet i en mycket leende natur, medan hon och hennes man reste utrikes på ett par månader.

Först blev jag inte riktigt glad över det förslaget. Jag var skolkökslärarinna i en av våra större fabriksstäder och hade under vintern blivit litet överansträngd, varför jag längtade att få komma till havet för att få bada salta bad och stärka mig till kropp och själ. Men min syster hade tillfogat ett p. s. »Du får gärna bjuda några vännor till dig, så att du ej får så ensamt, låt mig bara först höra vilka du bjuder.» Jag kom då på en god idé. Varför inte bjuda några av mina små skolköks elever, av vilka flera voro från mycket fattiga hem med många syskon och som aldrig fingo komma på landet. Jag skrev genast till min syster och framlade tanken, samt föreslog att använda mina sparade semesterpengar till det på så sätt fördyrade hushållet. Till min stora glädje gick min syster och hennes man in på detta, till och med lovade de bestrida utgifterna för vårt hushåll. Mina pengar kunde jag, föreslogo de, använda till respengar åt flickorna så att de ej behövde ha några kostnader. Nu när detta var klart, blev jag jublande glad, all trötthet var som bortblåst och jag kände mig som om jag redan genomgått en 6 veckors badkur. För första gången i mitt liv var jag satt i tillfälle att få göra något för mina medmänniskor. Jag kände mig med

I tävlan om skildringen av det vackraste sommarminnet har Iduns redaktion funnit det riktigtast att dela på det utlovade priset, böcker till 25 kronors värde. Den ena pristagarinnan, som får en belöning för 10 kronors värde, blir fröken Marianne. Hennes här nedan återgivna skildring är visst inte något litterärt mästerverk. Men det är en enkel, rättfram skildring av något verkligt upplevt — och något som kan förtjäna att kallas ett vackert sommarminne. Med böcker till 15 kr:s värde belönas "Skogsfrun", vars inlägg återges i ett följande n:r.

ens så rik och lycklig. Som jag hade väl reda på mina elever, deras hem och förhållanden tog det ej lång tid att finna tio av de flickor som bäst behövde en vistelse på landet under ett par månader. »Mina flickor» voro överlyckliga över att få komma ut på verkliga landet, till skog och sjö. Ty hur det känns för ett litet blekt stadsbarn att få komma ut på landet under varma somrardagar, det kan nog var och en föreställa sig.

Jag reste i förväg för att ordna villan för »mina flickors» mottagande. Jag har sällan arbetat med större iver. De bästa rummen stängde jag av och från gästrum, vardagsrum och matsal plockade jag ner en hel del onödiga lyxföremål och gjorde istället rummen så enkla men ändå så hemtrevliga som möjligt. Hemvävda dukar på alla bord, blommor i alla vaser.

En strålände vacker somrardag hämtade jag »mina flickor» vid stationen och för-

de dem till »min villa», där jag dukat ett stort kaffebord på verandan utåt sjön. Flickorna kommo i rena snygga bomullsklänningar, nystrukna och fina, var och en med strålände gott humör, fulla av glad förväntan. Att vara värdinna för denna lilla glada och tacksamma flickskara var ett stort nöje, som i rikaste mått uppvägdde en den mest givande badortsresa. Flickorna funno sig förflyttade till »ett sagans paradis», som en, den djärvaste av dem, uttryckte sig. Deras lärarinna var féen i sagan.

Så gingo dagarna under omväxlande lek och arbete både ute och inne. Flickorna hjälpte glatt och villigt till både med städning, matlagning, höns- och trädgårdsskötsel. Det hela var som en rolig lek för dem. Varje dag badade vi i den lilla insjön. Intogo alla måltiderna ute i trädgården. Ett bord dukades på gräsplanen under en stor lind. Efter middagsdisken, som flickorna turade om med, förrättades ej något egentligt arbete. Då »roade» vi oss. Spelade crocket, lekte en hel del gamla trevliga folklekar, sutto i en ring inne i en lummig berså och sydde, medan en av flickorna läste högt, gjorde utflykter i skog och mark, plockade bär, svamp o. d.

Det var härliga somrardagar som förflöto under den gladaste stämning. Flickorna blevo snart solbrända och friska och för varje dag blevo de allt gladare.

Men de två månaderna gingo allt för fort. Dagen kom då jag måste följa mina kära flickor till stationen. Jag tog som en mor var och en av dem i min famn och under både skratt och gråt skildes vi åt efter att ha kommit överens om att detta varit vår gladaste sommar. —

MARIANNE.

Det är fastslaget att

BECKERS Linoleumfernissa
gör mattorna outslitliga. Säljes hos alla färghandlare.

MEDELKLASSEN SKAPAR KULTUREN

PROFESSOR MARTIN OLSSON OM NORDISKA MUSEET OCH MEDELKLASSEN.

EDER FÖRSTA FRÅGA, »VAD SER ni helst på Nordiska museet?» kan vara ganska svår att besvara för en vetenskapsman med intressen på ganska skilda områden av museets verksamhet. Jag måste därför kort och gott svara: De delar av samlingarna som belysa det område som jag för tillfället sysslar med.

Ni frågar vidare om det är något som jag saknar i museet. Det är det otvivelaktigt. Och får jag vid ett visst tillfälle det kompletterat, som jag just då saknar, så kommer jag med naturnödvändighet att nästa gång åter sakna en hel del. Det är en sak som är oundviklig i alla museer.

En bland de mera i ögonen fallande bristerna hos de utställda samlingarna synes mig emellertid vara att medelklassens kultur är så jämförelsevis svagt representerad. Samlingarna äro uppdelade i två stora huvudgrupper, »allmogevindelningen» och »avdelningen för de högre stånden». Jag anser att det skulle vara ytterst värdefullt om mellan dessa kunde anordnas en »medelklassens avdelning», en samling som representerade bl. a. de burgna borgarna, ämbetsmännen, vetenskapsmännen och präster-

Till de i förra numret återgivna svaren på Iduns fråga: "Vad ser Ni helst på Nordiska museet, och är där något Ni saknar?" kommer här ytterligare ett, från professor Martin Olsson. Professor O. gör i sitt inlägg ett intressant uttalande om medelklassens insatser i det kulturella nydaningsarbetet.

na. Medelklassens kulturella betydelse lika väl som den säregna prägeln hos dess kultur gör en sådan avdelning ytterst önskvärd. Det torde numera vara så gott som allmänt erkänt att det är medelklassen som i främsta rummet skapar kulturen. Och det är hos medelklasskulturen som de nationella särdragen starkast göra sig gällande. De högsta samhällsklassernas materiella kultur får vanligen en internationell prägel. Den följer modets växlingar i de ledande kulturländerna och kopierar vanligen ganska troget dessas modeller. Medelklassen får impulser både uppifrån och nedifrån, från både över- och underklass,

sammansmälter dem och är framför andra nyskaparen av det för nationen karaktäristiska. Och det är främst medelklassen, som uppehåller traditionen. Stilväxlingarna ske långsamt; de nya formerna växa fram organiskt, medan de hos överklassen ofta komma plötsligt, oförmedlat med de importerade lyxföremålen.

Bland museets rika samlingar finnas givetvis massor av föremål, som belysa medelklassens kultur och de äro också i icke ringa grad utställda — om också icke i den utsträckning som vore önskvärd — dels i allmogevindelningen och dels i högre ståndsavdelningen. I det förra fallet betraktas de som finare allmogeföremål, i det senare som enklare högre ståndsföremål. Såsom museet nu är indelat, är detta naturligtvis nödvändigt, och det måste framhållas att gränserna under alla förhållanden komma att bli flytande. Men det finnes ett kraftigt socialt skikt mellan allmogen och den högre överklassen, från vilket museet äger rika samlingar, som med nuvarande anordning icke komma till sin rätt på det sätt som vore önskvärdt.

MARTIN OLSSON.

P Å K O N T O R S S T O L E N

IV. B L U S E N.

— »O, VAD JAG ÄR OLYCKLIG!» snyftar kontorsflickan.

Kontorsherrn har just kommit från lunchen och stirrar förbluffad på henne. Hon har, så vitt han kunnat förstå, varit fullkomligt lycklig hela förmiddagen, hur kan det så hastigt bli omslag? Men kvinnor är underliga varelser.

— »Vad står på?» frågar han resignerat.

— »Jo, jag tappade blusen! Jag gick från Birgerjarlgatan och rätt hit, jag beröper inte hur det gick till. Tret-ti kronor... O, vad jag är olycklig!»

Hon snyftar till omigen, samtidigt som hon speglar sig i sin väskspegel för att se till, att de tårar, som äro nödvändiga för en stor sorg, inte skola förstöra kindernas puderlager.

— »Jag anar inte vad ni talar om, förklara det litet tydligare,» uppmanar kontorsherrn, tar av sig ytterrocken och slår sig ned vid pulpeten mitt emot sorgens gudinna.

— »En ingenjör från Ostafrika har kommit hit, det är tre år sedan vi sågs, så är det underligt, att jag ville ha en ny blus? Han har bjudit mig på Operakällaren i kväll, på middag, och jag måste åka direkt från kontoret, så när chefen hade gått till lunch, smet också jag...»

— »Men ni skulle ju vänta tills jag kommit tillbaka...?»

...» till lunch, d. v. s. till en affär på Birgerjarlgatan, för att köpa mig en blus...»

— »Är ni så utan kläder att ni måste stjåla firmans tid? Ni ska ju vänta tills

jag haft min lunch, inte sant? Har ni ingen enda blus förut?»

— »Äsch, bråka inte,» säger kontorsflickan, »naturligtvis har jag fullt med blusar, men när man träffar en bekant herre efter tre år, måste man verkligen ha någonting nytt på sig. Men det här gamla otäcka kontoret kommer ni körandes med i tid och otid, som om det vore det enda viktiga, att man sitter här och möglar. O, herr Ström, den kostade trettio kronor och var handmålad, små gula törnrosor. En pappulle är allt vad jag har kvar av den! Jag höll paraplyet i samma hand och så har den förstås glidit ifrån mig. Men varför följde inte pappersrullen med, kan ni förstå det? Trettio kronor kastade i sjön!»

— »Det är mycket tråkigt, säger kontorsherrn,» och jag är förfärligt ledsen för er skull, men vågar jag besvara er med en sak nu, som rör kontoret? Jag vet, att det låter känslolöst, men har ordern från Jönköping gått till lagret?»

— »Klockan tio i morse, och det kom efterbeställning klockan elva av det grönrutiga tyget. Jag lyckönskar dom till en så'n kraft som er, — firman först, privatlivet sen! Vad ska jag göra? Ska jag låta bli att gå ut med honom och få kvällen förstörd eller ska jag gå ut med honom och också få kvällen förstörd?»

— »Varför skulle den bli förstörd?»

— »För att jag inte skulle kunna ha ett dugg roligt efter denna gräsliga olycka. Om bara fröken i affären inte varit så envis, så hade jag tagit den billiga plisserade och tappat den i stället, för den var också söt. Nu kommer jag inte att ha ett dugg roligt om vi går ut.»

— »Det var ju synd», säger kontorsherrn och undrar hur länge han ska behöva vara deltagande. »Vill ni ha besvär att föra in den här listan nya poster i orderboken?»

— »Naturligtvis. Jag har minsann fått lära mig att skjuta upp mina personliga sorger när det gäller en order», säger kontorsflickan vasst. »Vad gör det att jag har tappat en blus? Inte ett dugg.»

— »Ni kunde ju annonsera?»

— »Innan jag får svar, är min ingenjör tillbaka i Ostafrika. Stör mig inte mera nu, är ni snäll, jag ska arbeta.»

Kontorsherrn fnyser åt antagandet, att han skulle ha stört henne och kommer inte med några flera förslag. Det arbetas å omse sidor förbittrat och dödyst ända till klockan tio minuter i 5. Då reser sig kontorsflickan och viskar med insmickrande röst:

— »Säg ingenting åt chefen, men jag måste smita lite för tidigt, ser ni, för att ta ut tre vinfläckar på min halvgamla blå klänning. Med den måste jag nämligen fira återseendet, det kan inte hjälpas!»

Följande morgon klockan 9:

— »Nå, hur var det på Operakällaren?»

— »Åh, han var förtjusande. Lockigt, ljust hår och manligt brun hy och en bungalow i en kokospalmskog med en veranda runtom, där man sitter dagen i ända då det är hett, han visade mig bilder. Vet ni vad — hon vänder sig mot kontorsherrn med en min av djup ånger, ty något har plötsligt fallit henne in, — jag är säker på, att han friat till mig om jag en minut på kvällen kunnat tänka på något annat än min tappade blus!»

MIGGS.

Utomlands ha de eleganta hästehopagen
börjat komma på modet vid promenadåkning
samt åkning till bröllop, visiter, middagar m. m.
Obs! En landå ändras på en minut från öppen
till heltäckat efter önskan
Namnanrop: FREYS HYRVERK.

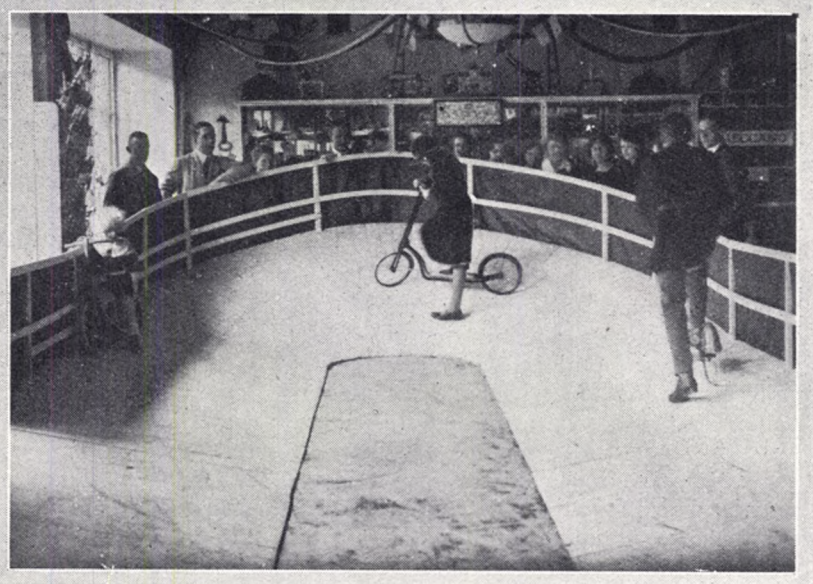

Kungl.
Hovlev.

5:~

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:~

T. v.: En ordentlig dockmamma får inte försumma att läsa läxorna med sina småttingar. Den äldsta dockan kan tydligen svaret på frågan, eftersom hon räcker upp hand. (Foto Heurlin.) — T. h.: På Nordiska Kompaniets leksaksavdelning har upprättats en särskild "velodrom", där barnen kunna cykla av hjärtans lust. (Foto Wallberg.)

Huvudbry.

De ungdomliga läsare av Idun, som inom 14 dagar insända de tre först öppnade riktiga lösningarna på alla uppgifter under rubrik Huvudbry (icke rebusen) erhålla i pris var sin rolig bok.

STYMPADE ORD.

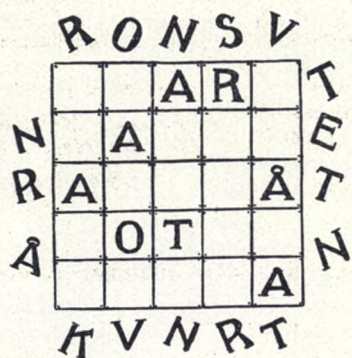
- kbors —
- enäge —
- ekrol —
- ässelk —
- riksga —
- kspatr —
- leväv —

En eller flera bokstäver äro borttagna i början och slutet av varje ord. Sätt dit de borttagna bokstäverna så att orden bli fullständiga igen. De rätta ordens begynnelsebokstäver skola bilda namnet på en svensk stad och slutbokstäverna namnet på ett land i Europa.

HOMONYMER.

1. — hade i dag svårt att — sin läxa.
 2. Om — slogo de —?
 3. Vi måste placera — i ett rum i —.
 4. Ge mig en — kniv, skall jag skära några strån —.
 5. Jag tillåter inte att ni — över min —.
- I stället för strecken insätts ord som för varje mening stavas lika men ha olika betydelse.

FEM ORD I FYRKANT.

Plocka bokstäverna utanför fyrkanten in i rutorna, så att i dessa bildas fem ord, och de orden skola kunna läsas både vågrätt och lodrätt i motsvarande rader.

BOKSTAVSCHARAD.

- Mitt första finns i fjäder, men ej i höna.
 Mitt andra finns i kopp, men ej i böna.
 Mitt tredje finns i mark, men ej i äng.
 Mitt fjärde finns i vila, men ej i säng.
 Mitt femte finns i natt, men ej i kväll.
 Mitt sjätte finns i god, men ej i snäll.
 Mitt hela är ett spel.

Vem kan skriva en saga?

Alla tycka vi om sagor, inte sant? Att i skymningen sitta hopkrupen bredvid mamma i vardagssoffan och lyssna till märkvärdiga bedrifter av sköna prinsar, hiskliga troll, vänliga små dvärgar och féer — det är en högtidsstund. Nå, hur skulle det nu vara att själv dikta en saga? Att med hjälp av den egna fantasien, alldeles på egen hand, hitta på något roligt och spännande. Om vad? Jo, vi ha ett ämne att föreslå, som helt säkert skall falla er i smaken: "Prinsessan Sjöpa-Gås". Alltså: när ni läst era läxor för dagen, så sätt er strax ned och försök skriva en liten bit om en prinsessa, som kallas Sjöpa-Gås — varför får ni själva fundera ut — och de öden och äventyr hon genomgår innan hon blir en snäll prinsessa och inte behöver kallas Sjöpa-Gås längre. Skicka så in sagan — som helst bör vara kort — före den 24 nov. till Iduns Red., Stockholm, som utlovar trevliga bokpris till de två duktigaste sagoförfattarna.

Barnavers.

(efter R. L. Stevenson.)

SOLEN PÅ RESA.

Jag är i säng för längesen,
 men sol'n har inte somnat än;
 den går runt jorden i ett kör
 och nya mornar jämt den gör.

Då här hos oss är ljusan dag
 och vi i trädgård'n gå ett slag,
 varenda liten indian
 blir kysst godnatt, som han är van.

Och när om kvällen jag druckit té,
 kan man därborta solen se,
 och alla Västerms barn få då
 gå upp igen och klädas på.

SYSTEM.

Min aftonbön den läser jag,
 och får min middag, varje dag,
 och har jag varit riktigt snäll,
 får jag en apelsin till kväll.

Det barn, som inte jämt är snyggt
 med leksaker och gott, är stygt;
 i annat fall — som jag förstärt,
 så har hans lilla pappa svårt.

ERIK BLOMBERG.

Huvudbry.

OMKASTNINGSGÅTA.

Två ord fattas i var och en av nedanstående meningar. De felande orden i varje mening bestå av precis samma bokstäver, men bokstäverna stå i olika ordning. Gissa de felande orden!

1. I mitt skåp har jag många olika — av —.
2. Jag brukar alltid — min — räv själv.
3. Var inte —, då vilja inte de andra gossarna — med dig.
4. I den stora dammen i vår — fångas ofta —.
5. Flera — å rad måste jag — den tunga karran utan hjälp.

VEM ÄR JAG?

Man tappar mig, man ger mig mat
 i skålar, bunkar, krukor, fat.
 Men blott på sommar'n är jag bra,
 på vintern vill mig ingen ha.
 Vem är jag?

Lösningar.

Vem är jag: Skuggan.
 Charad: Japan.
 Två visittkortsgåtor: Tor Sandblad — brandsoldat.
 Kapten V. Essman — vetenskapsman.

Den dumma mjölkflickan.

DET VAR EN GANG EN FLICKA, SOM VAR mjölkerska på en stor gård. Hon var så snäll mot korna och gjorde sitt arbete så bra, att hennes husbonde en dag gav henne en stor kruka full med mjölk och sade att hon med den fick göra vad hon ville.

Hon tackade och gjorde som landets sed var, satte krukkan på huvudet, varpå hon begav sig på väg till staden för att sälja sin mjölk. Som hon nu gick så tänkte hon på att när hon nu sålt mjölken så skulle hon för pengarna köpa sig några ägg.

"De äggen skall jag lägga under den gamla gråa hönan", sade hon för sig själv, "hon kommer säkert att kläcka ut en kull fina kycklingar därur. De skall jag ge duktigt med mat, så växer de och bli snart fina värphöns. Då säljer jag dem och köper mig en fin klänning för pengarna.

Jag tror jag väljer en grön klänning, ty grönt klär mig så bra. Tänk, så fin jag kommer att bli! Alla de andra flickorna kommer att önska sig likadana klänningar. De bli säkert gröna av avund, när de få se mig i min gröna!

Och pojkar sedan, de vilja nog gärna gå ut och promenera med mig, när jag blir så fin. Om vi då möter någon av flickorna på gården, så skall jag inte titta åt dem en gång. Bara göra en knyck på nacken — så här."

Hon hade alldeles glömt mjölkkrukkan på huvudet, nu föll denna på marken och all mjölken rann ut. När hon såg mjölkfloden så satte hon sig på en sten och grät. Och så kom hon ihåg ordspråket: "Räkna inte dina kycklingar, förrän de äro kläckta!"

Ett värdefullt bruk

är att dagligen intaga en av Spieckers **Sanokapslar**. Återupp-
 rätta på kort tid nervsystemet, undanröja trötthet, missmod och
 sömnlöshet, alstra energi, levnadsmod och spänstighet! Finnes å
 alla apotek och i kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

ELIN ANDERSSON.
F. Lagerberg, Stockholm.
Maka till framl. professor
Richard Andersson.
70 år den 1 nov.

FANNY HJELM.
Mälarinna, Fröken, Stock-
holm.
65 år den 6 nov.

SIGRID ULRICH.
Fröken, Lidingö villastad.
Styr.-led. i Fredrika Bremer-
förbundet.
65 år den 12 nov.

ELLEN BYSTRÖM.
Maka till överste A. H. By-
ström, Lidingö villastad.
60 år den 6 nov.

ESTER ÅKESSON-
BESKOW.
Författarinna. Maka till kam-
rer J. G. Beskow, Stockholm.
45 år den 1 nov.

AMANDA ÖSTERHOLM.
Firar den 29 okt. sitt 35-
årsjubileum i gulddragerfir-
man Aug. Holtz' tjänst.

AURORA ERICSON †.
F. Hammar, Rönninge.
Änka efter stationsinsp. Aron
Ericson.
* 1828. † 16 okt.

LOUISE ANKARCRONA †.
F. Hagberg, Kungsbacka.
Änka efter premiärlöjtnant
F. V. Ankarcrona.
* 1837. † 2 okt.

EVA VON PLATEN †.
F. Rosencrantz, Lund.
Änka efter ryttmästare C. F.
von Platen.
* 1840. † 12 okt.

THEKLA THEMPTAN-
DER †.
Fröken, Stockholm.
Dotter till löjtnant N. R.
Themptander.
* 1845. † 14 okt.

MÄRTA TJERNELD †.
F. Nycander, Skattkärr.
Änka efter bankdirektör L.
Tjerneld.
* 1848. † i okt.

ELIN HOLMBÄCK †.
F. Myrberg. Änka efter lant-
brukaren E. T. Holmbäck,
Walla, Romfartuna.
* 1859. † 8 okt.

AUGUSTA SCHÖNAN-
DER †.
Maka till byggmästare C. A.
Schönander, Stockholm.
* 1861. † 14 okt.

OLGA LONEUX †.
F. Landgren, Marstrand.
Änka efter apotekare Fredrik
Loneux.
* 1875. † 14 okt.

ANNIE HAASE †.
F. Persson. Maka till direk-
tör Otto Haase, Malmö.
* 1886. † 6 okt.

En butikbiträdens donator.

Tio år ha i år förflutit sedan en butikbiträdens välgörarinna, fröken Alma Schalin, vars drag här återges, lämnade detta jordiska. Fröken Schalin, som utmärkte sig för stor arbetsförmåga, energi och sparsamhet, blev efter att i 17 år ha varit biträde i en kappaffär Västerlånggatan 40, innehavare av samma affär 1886 och skötte den som ägare i 26 år. 1912 drog hon sig nämligen tillbaka från affärerna och flyttade till Södertälje, där hon avled följande år. Dessförinnan hade fröken S. bestämt, att hela hennes förmögenhet, med avdrag endast för en del penninggåvor m. m. åt vänner, skulle doneras som fond, benämnd "Alma Schalins understödsfond för behövande kvinnliga bodbiträden", vilken fond enligt hennes önskan förvaltas av Stockholms Borgarskaps bemedlingskommission och vilken fond utgör 84,000 kronor. Rän-
tan av fonden skall årligen givas ut till understöd, men kapitalet får ej röras. 12 st. affärsbiträden, helst äldre f. d. komma i åtnjutande av understöden, 300 kr. för varje. Ännu är det 4 kvin-
nor bland dem, som av fröken Schalin själv invalts att få dessa penningbidrag årligen, så länge de leva — ett nog så välkommet tillskott i kassan för dessa, som slitit ut sig i andras tjänst bakom disken och betjänat en icke alltid lätthanterlig allmänhet.
Fröken Alma Schalins minne lever i hennes kärleksfulla om-

Alma Schalin.

tanke för medsystrar och skall alltid omstrålas av deras tack-
samhet. M. D.

När ni firar er födelsedag,

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Sänd in ett belopp till Iduns Redaktion, Stockholm, under beteckning "Födelsedagen", och vi skola låta det komma de fattiga och hungriga små till godo. Eller anmäl er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind er att på varje eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända eder då varje år på er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

IDUNS REDAKTION.

De trolovade.

En liten talande bild från prinsessans tid som sjuksköterska.

Kensington Palace, där den kungliga bruden har sitt hem, känna naturligtvis alla svenskar, som varit i London, väl igen.

SIKTEN I BRÖLLOPSGÅRDEN

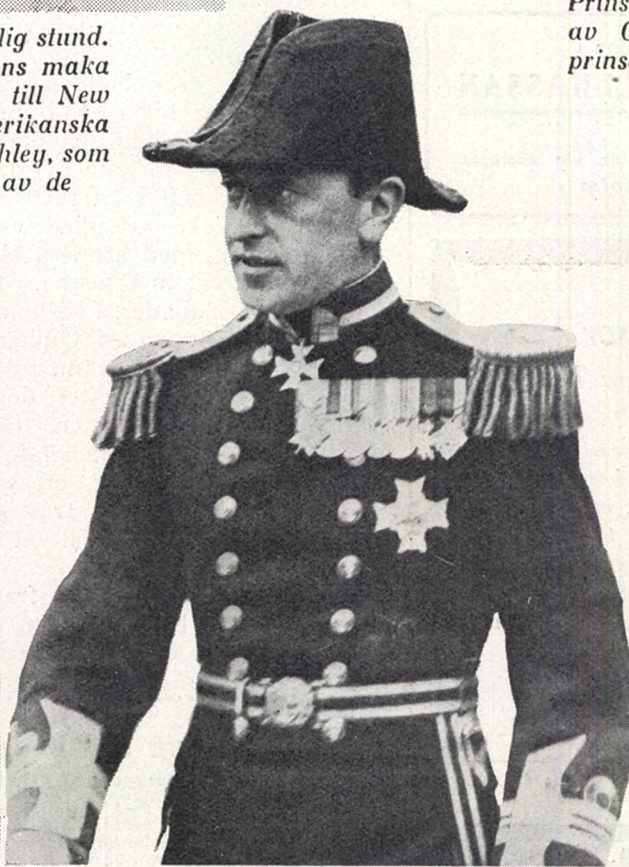
Yngste brodern, lord Mountbatten, i en lycklig stund. Fotografiet har tagits just då han och hans maka ombord på ångaren »Majestic» anlända till New York på sin rundresa i Amerika. Amerikanska tidningarna hälsade lady Mountbatten, f. Ashley, som »den rikaste flickan i England och en av de vackraste».

Prinsessan Louises syster, prinsessan Andreas av Grekland, med sina två äldsta döttrar, prinsessan Marguerite, som är 18 år, och prinsessan Theodora, som är 17.

Prinsessan Louises sväger, prins Andreas av Grekland.

Älste brodern, markisen av Milford Haven.

Fröken Isberg, som undervisat vår blivande drottning i svenska.

Gahns Tvålar!

Det största urval tvålar finner Ni hos

GAHNS

Begär alltid en GAHNS TVÅL och välj sedan den sort som behagar Eder. Ni är då tillförsäkrad ett förstklassigt fabrikat

Vi nämna några sorter:

**Boroglycerintvål, Perubalsamtvål
Lanoiatvål, Borax Benzoëtvål
Lavendeltvål, Äkta Aseptintvål
och Borlanolintvål**

samt parfymade tvålar i alla odeurer

Guldmedalj vid Industriutställningen i Stockholm 1897

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HOVLEVERANTÖR
UPSALA

Hälsan går framför allt —

det vet den bäst, som icke är riktigt kry. Varje lidande människa kan återvinna hälsa och krafter genom Olcorin, ett vitaminhaltigt näringspreparat av utomordentlig verkan vid kraftlöshet, nervositet, skrofler, engelska sjukan, magkatarr, sockersjuka, reumatism, ischias samt gikt.

Vid alla slags dietstörningar är Olcorin mediet att reglera den krångligaste matsmältning, samtidigt som Olcorin skänker aptit och välbefinnande.

Försök en Olcorin-kur, en sats räcker 15—20 dagar. Olcorin erhålles hos Eder handlande eller mot postförskott à kr. 4:— (2 paket franco) direkt från

OLCORINFABRIKEN, Stockholm 4. Agenter antagas.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- och PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.
Storkyrkobrinken 11 • Stockholm

Friska rosor

och vackra kvinnor

höra ihop. Men liksom trädgårdsmästaren måste sköta sina rosor om han vill ha vackra blommor, måste kvinnorna sköta sin hud om de vilja vara vackra även efter det den första ungdomen är förbi. I den dagliga kampen för att bevara sitt friska, ungdomliga utseende litar den kloka kvinnan endast på

ERASMIC
VANISHING HUDCREAM

Finnes i alla välsorterade Parfym- & Kemikalieaffärer.

Ögonblickets man.

(Forts. fr. sid. 1018.)

Hans hjärta slog häftigt. Quillian hade icke rört på sig. Han tog ännu ett steg framåt. Snabb, ögonblicklig handling kunde troligen rädda situationen.

Men det var ett ögonblick för sent. Quillian öppnade ögonen och betraktade honom oförsäkrat stirrande.

— Vad gör ni där?

— Jag tänkte gå. Jag trodde ni sov, svarade Sholto utan ett spår till förlägenhet.

— Det gjorde jag inte. Men ni kan gå i alla fall. Jag skall lägga mig.

Han steg upp och gick tvärs över rummet. Men Sholto stod kvar i samma ställning framför dörren.

Han tänkte på Catherines förtvivlade telefonbud och började sin fäktning.

— Vi ha inte slutat vårt samtal — började han, om er hustru.

— Jag önskar inte diskutera min hustru med er, — sade Quillian kärft. Det är en fördömd oförsämdhet av er. Ge er härifrån.

— Det vägrar jag, — replikerade Sholto. — Jag är i alla fall er hustrus vän. Ni borde behandla mig bättre.

Quillians enda svar var en gäspning. I detta ögonblick kom tjänstflickan i dörren och bad Quillian om tillåtelse att få gå ut och lägga ett brev på posten. Han nickade, följde henne ut i hallen och höll ytterdörren öppen, sedan hon gått ut.

— God natt, skrek han till Sholto.

Men den senare, som begrep, att han måste spela ut sitt sista kort fortare än han väntat, hade gått ut i hallen och ställt sig framför dörren till sovrummet.

— Stäng dörren, befallde han, — jag har något annat att säga er.

Quillians förbannelse drunknade i ljudet av dörren, som smälde igen. Han kastade sig ned på den långa ekbänken, som stod i hallen, stoppade händerna i fickorna och slöt ögonen.

— Gå på, sade han, jag hör.

— Jag kom hit i kväll, började Sholto lugnare än han skulle ha varit om han talat sanning — för att övertala er hustru att lämna er och följa med mig till Paris. Hon visste icke av min avsikt, men jag smickrar mig med att hon skulle ha samtyckt. Jag vill äga henne. Jag har tyckt om henne i månader, fast hon icke vet det.

Långsamt öppnades Quillians ögon och för ett ögonblick försvann sömnen ur dem. Sholto sökte ivrigt efter det raseri, som skulle ersätta sömnheten. Han blev rädd, då han märkte att det hände raka motsatsen. Ett roat uttryck, ett glittrande löje lyste i dessa små pärlsvarta ögon, och den hårda munnen drogs till ett ohyggligt leende.

Han steg upp och gick fram till Sholto.

— Stackars lilla dumbom, — skrattade han, vad skulle Catherine med en man som

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

**Oxygenol-
Tand-Creme**

med vätesuperoxid

Stärker tänder och
tandkött.

KÖP

**TANGENS
GARDINER**

AUG. FÖRSTERS

Flyglar och Pianon
Hirschs Pianomagasin
(CEDERGREN & C:o)
Regeringsgatan 26, Stockholm.

**Hemfärgen
HÄRVAN**

INREG. VARUMÄRKE

Jämna, vackra och veckfria bli Edra plagg med denna av alla förbrukare högt skattade hemfärg.

35 olika färger, ljusa och mörka.
Begär provkartor.

En påse à 35 öre
färgar 1/2 kg gods.

Hos alla
handlande.

**A. W. HERDINS FÄRGVERK
FALUN.**

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år 15:—	Helt år 17:50
Halvt år 8:—	Halvt år 9:—
Kvartal 4:25	Kvartal 4:75

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**

Förordas av läkare vid allmän svaghet, nervositet, överanstrengning och sömnlöshet.

SALIAS ENDAST I APOTEK

er? Tror ni inte jag känner henne bättre än hon gör själv?

— Vad ämnar ni göra? sade den andre flämtande.

— Ah jag tänker lägga mig. Jag är för sömnig att ge er det prygel ni förtjänar, inte för er avsikt utan för er fördömda oförskämndhet.

Då visste Sholto, att tiden var inne för att handla. Utan att riktigt veta vad han gjorde slog han Quillian i ansiktet. Den andre blev så häpen, att han föll omkull raklång på det hala golvet. På en sekund var han uppe igen, nu alldeles klarvaken och med en farlig blick i ögonen. Sholto höll upp knytnävarna och stod kvar.

Plötsligt tog han ett steg bakåt för att undgå ett häftigt slag. Quillian, som förlorade jämvikten, halkade och föll, varvid han slog huvudet hårt emot ekbänkens skarpa hörn. Han jämrade sig och låg stilla. Blodet började strömma ur ett sår i huvudet och sipprade nedför ansiktet, som nu var likblekt.

— Min Gud, jag har dödat honom.

Sholto sade orden nästan högt och tryckte handen för munnen. Quillian tyckte knappast andas. Den hemska tystnaden avbröts av telefonen, som ringde svagt. Han lyssnade några ögonblick utan att fatta vad ljudet betydde. Sedan smög han sig ljudlöst fram.

— Hallå!

— Är det ni, Sholto?

— Ja.

— Det är Catherine. Sholto, allt är lyckligt och väl. Han vill ha mig i alla fall. Jag var dum. Jag trodde jag begått ett misstag men det var inte så... Sholto, jag är lycklig... det gör ingenting med brevet... han får gärna läsa det.

Sholto avbröt henne.

— Kom hem genast — befalldes han, — er man håller på att dö.

Vilka böcker skola vi läsa?

NÄR MAN TRÖTTATS AV ALL DEN »västficksfilosofi», som flödar spaltvis i tidningarna och i böcker, om äktenskap och kärlek, om kvinnopsyke etc. etc., är det en lisa, en hög andlig njutning att läsa ett arbete som Rosa Mayreders essay-samling »Sexualitet och kultur», översatt av Klara Johansson (Wahlström & Widstrands förlag). Boken har en tyngd, som endast består i frånvaron av allt onödigt pladder. Den är så pass klar och lättfattlig — förtjänster som ju i icke oväsentlig grad äro även den skickliga översättarhandens — att man lugnt kan anbefalla den åt varje normalt intelligent läsare med normalt intresse för de djupaste livsproblemen. Man kan tillägga, att kvinnor ju här ha glädjen att finna en filosofi, grundad på en kvinnlig men därför ingalunda ensidig uppfattning och livserfarenhet.

Där är t. ex. ett kapitel som det om äktenskapet! Författarinnan är djupsinnig och psykologiskt skarpsynt, hon röjer även en fond av poesi och känslodjup, utan vilken man icke kan rättvist bedöma ett sådant ämne, och på samma gång är hon klar, nykter — hon har just den andliga utrustning, som behövs för att kunna analysera något så sammansatt, så skiftande som äktenskapet är. Hon utreder bl. a. hur kärleken som motiv för äktenskap fått allt högre rang i den etiska värdesättningen. Men det av kärlek ingångna, m. a. o. »frigjorda» äktenskapets grundval är, yttrar hon, icke endast kärleken, utan fastmer viljan till kärlekens bestånd. Så gör hon den lilla anmärkningen, att de par, som före giftermålet komma överens om

Vid köp av Eau de Cologne

begär varje dam av värld endast **№4711** och ger noga akt på, att hon också får detta överallt kända märke.

»4711» verkar uppfriskande och har en säregen doft, som gör denna ädla produkt outhärlig för var och en och lämnar garanti för högsta kvalitet. »4711» tillverkas efter ett urgammalt, beprövat original-recept.

№4711 Eau de Cologne

Använd i badet **№4711** Eau de Cologne Bad-salt

Skjut blott tillbaka den döda huden kring naglarna.

Använd aldrig nagelsax till huden kring naglarna. De förmästa auktoriteter mena, att det är orsaken till de s. k. nagelrötterna och den ojämna nagelrand, som kommer en hand att se ful och ovårdad ut. Det smala nagelbandet vid naglarnas underkant är lik kanten av ett stycke tyg; när den rives eller skäres, trasas hela nagelbandet efterhand upp, liksom tyg trasar sig när kanten skäres. Ni kan avlägsna det överflödiga nagelbandet på ett

snabbt, lättvindigt och smärtfritt sätt med tillhjälp av Cutex Cuticle Remover. Ni behöver blott skjuta tillbaka huden. Den osköna, döda huden faller då helt enkelt bort. Betrakta så Edra naglar. Se, mjuk, jämn och genomskinlig randen nu är — icke ett spår av den ömhet klippandet förorsakar. Cutex kan köpas i hela satser, — men också var sak för sig — i alla parfymierier, apotek och materialaffärer.

CUTEX

Ensamförsäljare för Danmark, Norge och Sverige:

Madsen & Wivel,

Östergade 26,
Köpenhamn K.

Vilken hand väljer Ni?

Varje husmoder vet att tvätt är det i ett hem förekommande arbete, som mest fördärvar händerna. Detta beror dels på det hårda arbetet vid de gamla tvättmetoderna samt användandet av skarpt frätande tvättmedel. Det finnes emellertid ett preparat varigenom Ni kan spara arbete och ej utsätter Edra händer för skada genom frätande kemikalier. Det är

UNIONS KRISTALLIN

Samtidigt som det renar tvätten fullständigt bevarar det huden mjuk och frisk.

OLJEFABRIKS A.-B. UNION

Tel. 4385 MALMÖ Tel. 4385

Döva höra

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörselkraft. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterrapningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är den enda elektr. hörapparat som är patenterad, o. lämnas 5 års skriftlig garanti. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i S:t Louis o. den engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Ankedrottningen av England o. Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförs. för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Vejlersgatan 9, Malmö l. Telefon 4975.

Yardley's Äkta Lavendel Tvål

sammansatt av de mest utsökta oljor, förlänar huden den mjukhet och ungdomliga friskhet som är första betingelsen för vacker hy och kvinnlig charm.

Varje tvål efterlämnar den friska doften av den äkta lavendelblomman, som kvarstannar på huden långt efter användandet.

Anspråksfulla damer uppskatta den.

Säljas i alla välsorterade affärer inom branchen.

Pris Kr. 1:50.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON W.1

att leva tillsammans bara så länge den ömsidiga kärleken räcker, de veta icke vad äktenskap i djupare mening betyder. I åtminstone vissa intellektuella radikala kretsar finns det nog nu för tiden par, som börja sitt samliv med en sådan överenskommelse. Men åtminstone om de äro anständiga karaktärer, skola de nog bli en exemplifiering på vad Rosa Mayreder säger: att äktenskapet är kärlekens förverkligande i betydelsen att det planmässigt fullgör vad som ligger i kärlekens väsen, — också troheten! Det visar sig i sådana fall, att instinkten kan vara ädlare än förnuftet. Och Rosa Mayreder förstår att analysera bägge. Vi skola i annat sammanhang återkomma till några av de problem boken behandlar. T.

Vincent Granfelts Stockholmskildring Skruvstolens folk är icke egentlig konst, det är sant — den verkar ofta mera en serie snabbt och väl skrivna tidningsartiklar än en litterär skildring, där gestalterna få kött och blod. Framställningen är enkel, klar, åskådlig — av både detta och annat tycker man sig spåra fransk skola. Och varenda sida bäres av en fast och lugnt socialt patos.

Det är ju naturligt, att en kvinnlig läsare framför allt gripes av två kvinnliga gestalter. Den ena är en gammal moders. Som änka efter en chaufför skall hon draga fram fyra barn. Hon arbetar till slut ihjäl sig. Av sin man har hon hört, att »vär man bildad, så får man det bra» — och barnen skola få »bildade» yrken, de skola bli kontorister. En tidstyp så god som någon, denna mor! — Den andra typen är dottern Märta, som blir kontorist, en utmärkt, arbetsam flicka. Först exploateras hon av bröderna, som hon bor samman med: utom sitt kontorsarbete får hon tråla för dem i hemmet, därför att sådant är »kvinnoyssla». Sedan exploateras hon av firman. Hon låter underbetala sig till skada för kamraterna, hela sitt intresse, sitt hjärta ägnar hon åt firman — för att när där blir regimskifte kastas bort som utarbetad. — Naturligtvis rymmer bokens tendens intet angrepp mot dessa dygder, moderns och dotterns, i och för sig. Det skulle ju också ha varit ett felgrepp. Förmågan av självförnekelse, av fullkomlig uppoffring har gjort millioner hustrur och mödrar till martyrer, men den har upprätthållit hemmen — upprätthållit livet. Men i ett mera komplicerat arbetsliv, såsom dotterns, behövs denna förmåga liksom kompletteras, ledas in i ordnade fåror. Det vill till att där inte bara vara mäktig av uppoffring för arbetet, utan också av solidaritet med kamraterna, av förståelse för deras villkor och önskan att hjälpa dem — och förmåga att hjälpa sig själv! E. T.H.

Ett trevligt "pappersmod".

ATT MAN KAN GÖRA LEKSAKSFÄSTNINGAR, basarstånd och maskeradkostymer av crépepapper, det visste ni kanske förut, men att man kan göra öppna spisar därav — det hade ni inte tänkt er, eller hur? Visserligen provisoriska, som juleffekt, och utan möjlighet att elda i dem, men ändå...

Hur det går till får man reda på i Gemla leksaks-magasin, Fredsgatan 3, där demonstrationer med material från den amerikanska firman Dennison Manufacturing Co. anordnas av Frans Svanström & C:o Pappershandels A.-B. Materialet är inte bara crépepapper utan även lack, varav allahanda nätta arbeten framställas: Halsband, av olivfärgade lackkullor, vaslackering o. dyl. Demonstrationerna ledas av en ung danska, fröken Inger Holst och pågå var helgfri dag kl. 10—12 f. m. och 1,30—5 e. m. t. o. m. den 29 d:s.

Det mesta och vackraste av all crépepappersgrannlätan, är dock de blommor, girlander och annat brokigt småplock, som vid högtider och små fester i hemmet ge tillfälle till en färgglad rums- och bordsdekorerung. I Amerika är det sedan rätt länge bruk att på detta sätt liva stämningen på sådana märkesdagar som Fjärde juli, S:t Valentines Day, S:t

Till Författarens 60-årsdag

den 20 okt. 1923

har utkommit:

GAMLA BRUKET

och andra Dalaberättelser

av

Johan Nordling

Pris 4:75

Av samma författare

SILJAN.

En bok om Sveriges hjärta.
32:a tusendet. 5:75.

QUASI UNA FANTASIA.

10:e tusendet. 4:75.

DET EVIGT KVINNLIGA.

8:e tusendet. 3:—.

C. E. Fritzes Bokförlags A.-B.

En kvinna utan hår.

Vetenskapens triumf.

Under sjukdomar, svaghetstillstånd, havandeskap m. m. händer det ofta att även det rikaste och vackraste hår tunnlar ur och faller av. Då gäller det att utan dröjsmål använda ett medel som verkligen framkallar en stark, hastig och varaktig återväxt av håret. Ett sådant medel finnes numera i det av den berömda forskaren Prof. N. Zuntz, Berlin (se Nordisk Familjebok), på vetenskaplig grund framställda hårnäringsmedlet för invärtes bruk Humagsolan.

Till skillnad från i handeln förekommande härmedel för utvärtes bruk riktar sig Humagsolan mot själva sjukdomsorsaken, mot anledningen till hårets avtynande. Detta beror i regel på att håret icke ur den mänskliga organismen får i tillräcklig mängd emottaga de specifika ämnen, varav det för sin utveckling och sitt bestånd är i behov. Humagsolan tillför de undernärda härcellerna dess speciella näring genom blodet utan ringaste obehag för kroppen i övrigt. 100-tals läkare — bland dem flera världsberömda namn — t. ex. Prof. Unna, Blaschko, Cassel m. fl., ha intygat utmärkta, ja, till och med förbluffande resultat av en Humagsolan- och kur.

Fråga Eder läkare om Humagsolan. Säljes på apoteken i förpackning innehållande 180 tabletter à kr. 7:50 beräkn. för 1 mån. kur. 2 tabletter tagas 3 gånger dagligen efter måltiderna. Finns preparatet ej å apoteket på Eder plats tillskriv då oss. Vi varna för i marknaden förekommande efterapningar. Prospekt sändes gratis och franko. Elefantens droghandel, Stockholm.

Kronprinsessan Victorias Kustsanatorium, Barkåkra.

Vejbyslätt den 21 Aug. 1923.

Elefantens Droghandel.
Stockholm.

De prover Humagsolan Ni tillskickade mig för 2 å 3 mån. sedan har jag använt på en sjuk-sköterskeleev, som blivit alldeles flintskallig (alopecia totalis). Hon har nu börjat få hår igen på större delen av huvudsvålen, som nu ter sig som en alopecia areata.

I tjänsten
Ernst Lindahl,
Överläkare.

Vad är Miradium?

Medel till botande av en lång rad sjukdomar.

Enligt vad radiumforskaren konstaterat har radium en underbar verkan på de inre organen och är mycket verksam mot sjukdomar, såsom *gikt, ischias, reumatism, nervsmärtor, störningar i ämnesomsättningen, ålderdomssvaghet, njursjukdomar, blodbrist m. m.*

Miradiumsalt, pastiller och tabletter framställas av mineralsaltet och äro erkända av läkarvetenskapen såsom absolut verksamma och äro ytterligare tillsatta med äkta radium i de styrkor som angivas på emballagen, varigenom det blir *dubbelt verksamt*.

Rådfråga er läkare! Miradiumsalt till 18 dag. förbrukning och Miradium-pastiller till 15 dagar erhållas på apoteken å kr. 6:50 pr glas. Skriv till Miradium-Generaldepot, Avd. 20, Apoteket Vasens Droghandel, Vitrum, Stockholm, efter Radium-Broschyren, som sändes fullständigt gratis.

Hoffmann's
Pianino

Kungl. Hovlev.

Malmkillnadsgatan 25 B, Stockholm.

CARL MÖLLER

Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

Kristall
PATENT
DET NUMERA FÖRNÄMSTA VETEMJÖLET

A. S. MÅRTEN PEDERSEN MALMÖVÄN
CHRISTIANSTAD
GÖTEBORO
KRISTALL-PATENT

Crème Suzon

är utan rival, då det gäller hudens vård.

JOH. D. ANDERSSON,

Tvål- och Parfympabrik,
Malmö.

Nyhet!
CRÊPE
MIRANDA

prima helsiden i 65 modefärger, Kronor 13:50 pr m. Begär kvalitetsprov och färgkarta till påseende.

A/B NORDISKA KOMPANIET

Patrick's Day, April Fools Day och May Day. Isynnerhet "de älskandes dag", S:t Valentines Day, är tacksam att få "stil" på med allehanda variationer av genomborrade hjärtan och amorfigurer.

Även hos oss har detta glada pappersmod på senare åren börjat vinna insteg — och det är ett trevligt mod. Ty färgglädje behöva ej vi minst, — vi som ha ett så vresigt klimat att brottas med tre fjärdedelar av året!

Vi återkomma med vidare anvisningar.

Tryckta italienska bomullstapeter — en intressant nyhet.

Efter en synnerligen vacker utställning av italienska brokader har Arkitektkontoret i sin lokal Kungsträdgårdsgatan 12 öppnat en ny exposition, denna gång av mattor och en apart nyhet: tryckta bomullstapeter från Italien. Dessa tapeter, som äro tryckta i mönster hämtade från gamla brokader, göra fullständigt intryck av sidetapet och äro garanterat soläkta och tvättbara, ja, i Venedig kan man få se sådana tapeter hänga ute i glödande sol. I Italien hänger man dem vanligen löst fladdrande ned från taket, men i våra nordiska hem torde det vara lämpligare att spänna dem i trärammar med fältindelning, med målade ytor omkring. Man finner dessa vackra väggbeklädnings i en mängd rika mönster och färger, särskilt i rosa eller blått på linnefärgad botten, passande för herrgårdsrum men också för stadsvåningens rum. För salongsvägar lämpa sig framför allt tapeterna med guldtryck. Priset för dessa nya tygtapeter håller sig mellan 6 och 8:50 per meter med något högre pris för de guldtryckta.

Samtidigt utställas några hundratal antika och modärna orientaliska mattor, där priset toges av en 150-årig Feraghan med färger milda och smältande som på en gammal italiensk fresk. Den som tycker om och förstår sig på mattor kan här glädja sig åt utsökta antika exemplar: Serabende, Bukhara m. fl. persiska mattor och vackra nya såsom Afghanistan och Tibris. Priserna på de orientaliska mattorna äro ju nu gynnsammare än de varit på de fem sex sista åren.

På utställningen lägger man också märke till några praktmöbler, två skåp, utförda i matt guld-lack efter komposition av kapten Helge Werner.

Rädda Barnen anordnar till förmån för sin verksamhet den 28 d:s i Blå hallen en stor konsert, där olika länders religiösa sånger ända från den klassiska tiden komma att föredragas.

Iduns pristävlan i n:r 43.

D VAD KALLAS SÖNDAGEN? **NF**

NDSKK **MA,** **N**

A **B** **N**

flytta äska till mäs stuga göra äsna tyv springa träl

I varje brev med lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Pristävlan n:r 43".

Lösning på Pristävlan i n:r 40.

I Rebusstävlan N:r 40, vars rätta lösning är: "Att vår drottning lagt en krans på Schlageters grav, var ej överensstämmande med verkligheten", fingo de lyckliga vinnarna, fru E. Lamberg, Husargatan 18, Göteborg, och Ebba Strömberg, Riksgränsen, vardera kronor 22:65. Rebusen tycktes denna gång ha varit lätt, ty endast en eller ett par felaktiga lösningar förekommo.

Ett vackert hår

kommer aldrig till sin rätt om det ej behandlas med

F. Pauli's

Azymol-Stimulus

Det tillför håret den näring det behöver, stärker dessutom hårrötterna och giver det en vacker hög glans. Rekommenderas av svenska läkare mot håravfall och mjäll.

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: *"Extramärket Fenith"*
Växtmargarin: *"Feniths Extra Växt"*

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

Kleinert's

Midjeband-livstücken med hänlivband och strumphållare för barn från 2—12 år.

(Försäljas endast till grossister.)

I. B. Kleinert Rubber Company

North European Agency: St. Kirkestræde 1, Köbenhavn.

Solidar **Tvätt-Extrakt**

Fetthalten bestämer kvaliteten. Låt Eder handlande upplysa Eder därom vid köp av tvättpulver och tag endast **Solidar**, det välkända märket med högsta fetthalt.

1/1 paket 52 öre.
1/2 paket 27 öre.

Noga approveade bruksanvisningar i paketen.

Vad han lägger för damernas fötter.

En tub med **Terro** — och var kvinnas hjärta slår fortare. Verkan av detta skoputsmedel är förvånansvärd. **Terro** förlänar varje läder strålände höglans, mjuk smidighet och alltid nytt utseende.

Terro försäljes även i 60-gr. burkar å 40 öre.

inga andra än mina kamrater. Därför känner jag mig så utestängd från världen och skulle gärna vilja brevväxla med någon som tycker om ett omväxlande liv och kan berätta om sådant som piggar upp, men jag vill också kunna utbyta tankar i livets många brännande frågor. Någon som både kunde förstå min ytlighet och min inre människa skulle vara mig till både glädje och nytta.

Svar till "03".

Ber härmed att få bli medlem av Iduns korrespondensklubb. — Då jag har lite umgänge och hela dagen är upptagen av mitt arbete, vore jag tacksam om någon av Iduns läsare ville hjälpa mig att friska upp humöret en och annan lång vinterkväll. Intresserad är jag av allt vad en flicka mellan 20—30 år med något så när klar omdömesförmåga och sund uppfattning kan fastna för. För att förebygga möjlig ensidighet och tråkighet enär mitt arbete fordrar icke bara tid utan även tanke, emotser jag med glädje lite omväxling.

"Ulwie".

Undertecknad anmäler sig härmed till Iduns korrespondensklubb. Jag är kontorsflicka och intresserad av musik, litteratur, teater, resor och sport. Om någon, som delar mina intressen, ville tillskriva mig vore det roligt, enär jag just nu är tämligen ensam.

Ingrid.

Ressällskap

genom Iduns reseförmedling.

Finns någon av Iduns läsare som ämnar tillbringa vintern vid italienska rivieran och önskar ressällskap med kvinnlig banktjänsteman i 30 års-åldern som för rekreation kommer att tillbringa någon tid därnere och fruktar ensamheten i ett främmande land och bland främmande människor? Vore även synnerligen tacksam för adr. med prisuppgift på något lämpligt pensionat i San Remo, San Margherita eller eventuellt annan trevlig ort vid kusten. *Riviera vinter.*

Iduns korrespondensklubb

Personer som önska inleda korrespondens med här nedan angivna märken bland våra läsare, torde adressera sina brev till veder-

börande märke, Iduns korrespondensklubb, Iduns Redaktion, Stockholm. Inuti kuvertet bör ligga ett nytt kuvert, frankerat men utan adress och innehållande det egentliga brevet. Detta tillställs adressaten genom Iduns försorg. Den som önskar inträda i Iduns korrespondensklubb, torde anmäla sig under ovannämnda adress och uppge sitt märke m. m. Anmäningen skall vara åtföljd av 60 öre i frimärken.

Vill härmed anmäla mig som medlem av Iduns korrespondensklubb. Jag är en pigg och glad tös mellan de 30 och 40. Lever mitt dagliga liv i rikets andra stad. Min dag är fylld av arbete, som jag älskar (är pianist och musikalärlarinna och jag har ett välsitue-

rat och bra hem med föräldrar och syskon i livet. Har många vänner, men längtar ibland att få utbyta tankar med någon utom min vanliga umgängeskrets så därför tänkte jag att genom Idun få lära känna någon likasinnad, som ville brevväxla med mig. Jag är intresserad av allt, människor och djur, naturen, mest av min musik och mina studier däri, men för övrigt sportar jag gärna, går ofta på teatern, läser bra böcker och är huslig ibland. Har rest mycket både inom och utomlands och älskar resor.

Gittan.

Eftersom mitt enda nöje ligger i att brevväxla med trevliga människor vill jag härmed ingå som medlem i Iduns korrespondensklubb. Alltså: Vem vill skriva till en medelmåttigt bildad 35-årig

kvinnas av folket, som genom självförsakelse och energi arbetat sig fram till en dräglig samhällsställning? Ingen högförmädd dam, som aldrig provat livets besvärigheter, ej heller den, vars högsta glädje är fina kläder och nöjen, göre sig besvär. Gärna den som är ensam och känner behov av sympati och förståelse.

Lärlarinna.

Beder härmed att få anmäla mig som medlem i Iduns korrespondensklubb. Jag är elementarbildad och "kursbildad" en masse. För övrigt är jag intresserad av allting, men kanske i största mån av allt roligt livet har att bjuda och att träffa människor och studera dem. Men detta är har jag hamnat på en plats, där arbetet upptar min mesta tid och jag ser

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 78. 1) Vore tacksam för anvisning på effektiva gymnastiska rörelser för kutig rygg och tjock nacke. — 2) Finns något medel för slapp hud under hakan och på halsen? Är rädd att de "sammandragande" medel, som rekommenderas, skada i längden och undrar därför om det ej på naturligt sätt kan hjälpas upp med gymnastik och massage.

Ledsen 26-åring.

1) Om ni dagligen utför följande rörelse under djupandning tillika med ben- och hålrörelser, är jag säker om att er hållning så småningom blir bättre. Låt armarna fritt hänga ned från axlarna, sätt ihop flatsidorna av händerna, så att tummarna mötas, höj dem rätt upp över huvudet, under det ni djupt drar in andan. Håll

Begär alltid Möllers Hydroxyliria Fiskleverolja

på originalflaskor.

Det är den bästa fiskleverolja, som kan erhållas. Alltid färsk vara. 70 års erfarenhet borgar för kvaliteten. Till salu på apoteken samt hos färg- och kemikaliehandlare. Nedsatt pris Kr. 1:80.

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar TOGAL snabbt och säkert.

Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålls av apoteken.

Oatine

ANSIKTSBEHANDLINGEN ÄR AV ALLRA STÖRSTA BETYDELSE,

ty porerna tillstoppas ofta av tvål och smuts, huden spricker och blir skrovlig. Omsorgsfull daglig vård med OATINE-ingnidning — avtorkning — avlägsnar smutsen, närer, skyddar huden och gör den mjuk, så att den ständigt håller sig frisk och klar utöver ungdomstiden.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— och i stor burk med tredubbelt innehåll å Kr. 6:—, Håll endast tillgodo med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar.

uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 3:— och Kr. 6:—.

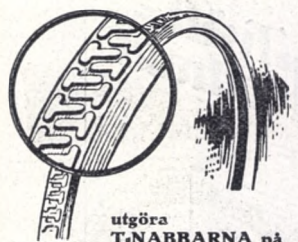
Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY - Malmö, Paris & London

OATINE En gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

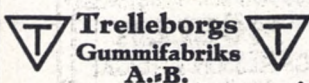

Vid slipprigt väglag

Trelleborgs Cord

cykelringar ett verkligt effektivt i lidskydd, som förhindrar kullkörning, samtidigt som de giva den åkande möjlighet att köra snabbare än med andra ringar. Det är därför, varje erfaren cyklist köper TRELLEBORGS T-NABB-CYKELRINGAR. Erhållas hos varje velocipedhandlande.

Bardin's Perle Sudder forskønner.

Blanche - Rose - Chair
Naturelle - Rachel -
Oere - Corail - Rubis
Mauve etc.

Fås i alla Parfymaffärer,
Apotek samt i Kemikalieaffärer.
Engros-Depot
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

upp armarna medan ni räknar till fem, sänk dem sedan långsamt och andas ut. Så småningom bli axlarnas och bröstets muskler böjligare och ni kan med lätthet kontrollera er kroppsställning. — För tjock nacke: huvudrullning först åtta gånger åt ena hållet, så åtta gånger åt andra, därpå rygghackning över nacken och till sist huvudkastning, varannan gång åt höger, varannan åt vänster. — 2) Efter tvättning med varmt vatten torkas väl och ni gnider in huden med den sammandragande vätska, varpå finnes recept i sv. på fr. 72, samt sedan den torkat in masserar ni med flatsidan av händerna från hakspeisen och uppåt kinderna upprepade gånger. Därpå några vibrerande strykningar över halsen åt ömse håll. Om ni så tycker kan ni emellanåt inmassera någon hudcrème.

N:r 79. 1) Hur skall man bäst behandla sin hals för att motverka framträdandet av de fula senorna i vinkeln mellan hakan och halsen, som för övrigt är tämligen oklanderlig? — 2) Ligger det någon grund för det påståendet att Azymolstimulus befördrar hårets grånande?

Prenumerant M—n.

1) Gör samma huvudrörelser med undantag för rygghackningen, som anbefalles i svaret på föregående fråga samt massera halsen så som där beskrives, dock ej med annat än hudcrème. — 2) Att med mätta använda medlet en gång i veckan kan ej verka grånande på håret.

N:r 80. Blev i somras så bränd av solen, att det blev sår på kinderna. Det läktes så småningom, men den nya huden blev aldeles brun. Undrar om detta obehag försvinner av sig själv längre fram på hösten eller om jag måste använda något medel för att huden skall återfå sin naturliga färg? Mycket tacksam för svar

Västgötska.

Så småningom återfår nog huden sin naturliga färg, men när någon tid har gått, så att den blivit mindre ömtålig, kan ni använda den *bleksalva för stark solbränna och bruna fläckar*, varpå finnes recept i sv. på fr. 50 i n:r 27, och följ noga anvisningen.

N:r 81. Snälla Skönhetsdoktorn, vad skall jag göra mot generande hårväxt runt mun och under haka? Jag har ryckt bort håren, använt pasta, men de komma fort igen och mycket kraftigare. Läste i en dansk tidning om något, som kallades Brint Overilte. Kan ni säga om det är bra och om det finns att köpa i Sverige? Tacksam för råd är

Ledsen kontorist.

Jag vet ej om det medlet ni nämner finns att köpa här, men hellre än att försöka ett okänt medel kan ni pröva med ett, som ni själv kan bereda. Receptet finner ni i sv. på fr. 47 i n:r 27. Det varaktigaste och säkraste är att låta en hudläkare borttaga håren med elektrolytisk behandling.

N:r 82. Snälla Skönhetsdoktorn, giv mig ett svar angående följande frågor, och jag blir eder ytterst tacksam. 1) På vad sätt få vacker hy, ty jag är alltid ganska blek om nosen? — 2) Vilken hudcrème är bäst för att få vita, mjuka händer? — 3) Mitt hår är egentligen mörkbrunt men har i sommar fläckvis fått en ljusare nyans; antagligen har solen blekt det. Hur skall jag få jämn färg på håret, om möjligt något mörkare?

Senorita.

1) Vill ni ha rosor på kinderna bör ni vistas mycket i friska luften, sova tidigt om kvällarna, bada, gymnastisera och för övrigt föra ett sunt levnadssätt. — 2) Rec. för att få *vita och mjuka händer*: Blanda saften av ½ citron med vitan av ett rått ägg och några korn pulveriserad tannin. Till sist iröras 2 matskedar eau de cologne. Crèmen ingnides

”MOR” sade Putte med händerna fulla av godsaker och ögonen tindrande av glädje, ”de här var kalas de”.

Varför kan inte Putte få choklad hemma också?

Putte tycker bra mycket mer om choklad, och att Cloetta är nyttigare och mera närande än kaffe, det vet var och en.

Cloetta

Tag det rätta — tag Cloetta

Sten

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnäring för barn, ammande mödrar, konvalescenter och ålderstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speceri- & drogaffärer.

Svea Väsk

Kvalitets-
märket

i händerna efter noggrann tvättning. — 3) Se sv. på fr. 56 i n:r 28. Det recept som står där gör håret så småningom mörkare. Men med noggrann skötsel återfår nog håret sin jämna färg om någon tid.

Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Kan någon av Iduns läsare säga mig vart man skall vända sig för att få adress på en skicklig kirurg och tandläkare i Tyskland. *Norrländska.*

Svar: Här några adresser på skickliga kirurger och tandläkare i Tyskland.

Dr. C. H. Adams, adr. 12 Marienstrasse, Frankfurt a/M.; Dr. C. F. Boedecker, 220 Kurfürstendamm, Berlin; Dr. E. J. Federlein, 22 Gottschedstrasse, Leipzig; Dr. O. J. Heinrich, 22 Gottschedstrasse, Leipzig; Dr. C. L. Klingenhöfer, 6 Nerothal, Wiesbaden; Dr. W. Lombardino, 9 Regentenstrasse, Berlin; Dr. R. D. Mc Bride, 20 Bürgerwiese, Dresden; Dr. S. S. Macfarlane, 35 Niedenau, Frankfurt a/M.; Dr. F. E. Pottle, 33 Lüttichaustrasse, Dresden; Dr. J. H. Ramsey, 256 Kurfürstendamm, Berlin; Dr. W. Sachs, 263 Kurfürstendamm, Berlin; Dr. F. L. York, 140 Königgräzterstrasse, Berlin. *E. E.*

Fråga: Ett mord som blev begånget för 10 år sedan, kan det nu beivas och bestraffas, om bevis på den skyldige företes?

Samvets sak.

Svar: Ja, ett dylikt brott kan alltid beivas och bestraffas.

Straff förfaller endast för brott, som icke blivit åtalade inom två år, om brottet icke är i lagen belagt med svårare straff än fängelse, och likaså förfaller straff vid brott, som icke blivit åtalat inom fem år, om brottet icke är belagt med svårare straff än straffarbete i två år, där det ej är förenat med synnerligen försvårande omständigheter. *E. E.*

Fråga: I en förhyrd våning är spiseln efter många års begagnande utbränd. Är det hyresvärdens eller hyresgästens skyldighet att insätta ny sådan. För under-tecknad synes, att det vore värdens plikt att göra det, men han

Sy på Singer, dotter min,
så kommer säkert friarn din

FRU ODA BERG
KALMAR.

Pr korrespondens besvaras heminrednings- och möbleringsfrågor. Adresser lämnas på inköpskällor och kostnadsförslag ombesörjes, prover anskaffas och fördelaktiga inköp förmedlas.

Taxa för enkel förfrågan kr. 3:—.

Nevosine, nutidens förnämsta huvudvärks- och reumatismedel finns att tillgå å alla apotek i askar å Kr. 2: 10 och 8: 25. Obs! Medicinen är smält i pastillens marmeladmassa och är därför fullkomligt oskadlig för matsmältningsorganismen.

Säljes hos alla väl-sorterade urmakare

Skall Ni köpa Pälsvaror?
Skriv då i dag efter vår nya illustrerade katalog! Sändes gratis. Stort urval av allt i branschen. Spara pengar! Köp direkt från **L. Mattsson & Co** Pälsvarufirma, Malmö.

Medisan-tabletter

ett nytt tillförlitligt medel med snabb och säker verkan vid nervsmärtor, reumatism, huvud- och tandvärk m. m. Kliniskt prövat å sjukhus. Lätt att intaga då tabletterna hastigt sönderfalla i vatten. Obs! Salicylsyra ingår icke i någon form. Fås å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Barbara La Marr och Ramon Navarro i "Svarta orkidéer".

Ramon Navarro

Valentinos rival om publikens gunst har Ni helt säkert i minne från

Fången på Zenda

Nu kommer denne utmärkte skådespelare, vilkens hela framträdande är präglad av europeisk kultur, i en ny stor film

SVARTA ORKIDÉER

som i dagarna har premiär på Palladium i Sthlm.

Regissör är **Rex Ingram**, ett namn som borgar för ett gott verk, och Navarros motspelerska är den vackra **Barbara La Marr**.

VIKING!
A-B-C-
BOK

Utan Vikingkräm det är Gränslös möda, stort besvär Att en känga miserabel Göra verkligt presentabel

BÄSTA resultat med minsta arbete lämnar **VIKING SKOKRÄM**; skorna få hastigt en hög, smetfri glans och lädret konserveras, så att det behåller sin struktur och smidighet och skornas livslängd blir den största möjliga.

INDUSTRIAKTIEBOLAGET VIKING, ÖREBRO

Erkänt enastående slitstyrka, En fulländad passform och Ett synnerligen tilltalande utseende äro de egenskaper, som utmärka

1900 RGA. MALMÖ

Malmö

Galoscherna

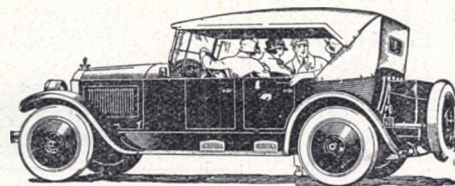
RYSKA GUMMIFABRIKS A.-B., MALMÖ.

D a m e r !

Det kostar ingenting att lära sig köra en Willys Knight!

Hos envar initierad är det ett erkänt faktum, att Willys Knight är damernas idealbil. Tre faktorer bidraga i lika mån till dess popularitet bland kvinnliga bilister:

1. den utsökta exteriören,
2. den sällsynt behagliga styrningen och
3. den fingerlätta urtrampningspedalen.

För att varje kvinnlig bilentusiast skall få tillfälle att lära känna Willys Knight och dess överlägsenhet över andra vagnar ger vår firma under den närmaste tiden

gratis körlektioner

för damer varje dag mellan 2—4 e. m.

Besök vår utställning och anteckna Eder på lektionslistan — det kostar ingenting.

BJÖRKMANS MOTOR A.-B.

Kungsgatan 28 (Kungstornet)
STOCKHOLM.

Tel. 11530, 11535, 11536.

Krantz

Sparta

SKODON

äro hållbarare och elegantare än andra, och det är ingen slump. Det beror på, att endast de bästa materialier användas, och den största noggrannhet iakttagas vid fabrikationen, men framförallt beror det på den utomordentliga passformen, som gör att de ännu efter lång tids begagnande se ut som nya. Modeller i högelegant stil.

A/B JOHANSON & BJÖRLUND
ÖREBRO

Efterfråga hos Eder
skohandlare Sparta, det
Svenska kvalitetsmärket.

"Glädjens blomster i jordens mull
spira alla dar

om du städse för hudens skull
svavel-tjärtvål tar.

Kom ihåg dock att icke tro
du bör till okänd sådan fästa.

ELFSTRÖMS SVAVEL-TJÄRTVÅL

N:o 1 det är den bästa."

Valnötsextrakt

Hjälpmiddel mot grått hår.

Sammanställt valnötsextrakt. Starkt koncentrerat, pr flaska å 1/3 lit. kr. 6:— . Rekommenderas särskilt.

Extrakt på valnötblad. Pr flaska å 1/3 lit. kr. 2:75. Efter någon tids behandling med preparaten försvinner det gråa ur håret. Fullkomligt oskadligt. Härprov behandlas och återsändes mot 60 öre i frim.

CONSTANCE SVENSSON,

Specialist i hårbehandling och skönhetsvård.

Östra Skansgatan 18 B, Göteborg. Tel. 160 83. Kl. 10—6.
Kommissionärer antagas.

Under denna månad utkommer

första bandet av

Nordisk Familjeboks

tredje upplaga.

Den nya upplagan är väsentligt omarbetad och koncentrerad samt fullt moderniserad. Inom och utom redaktionen medarbetar ett 150-tal framstående fackmän på olika områden. Verket blir synnerligen rikt illustrerat; således innehåller det nu utkommande bandet förutom nära 700 bilder i texten, 63 planscher och kartbilder. Bandantalet är fastställt till 20 till pris av — beroende på bandens beskaffenhet. — resp. 20, 23 och 25 kr. Verket beräknas utkomma fullständigt under åtta år. Prospekt med tryckprover gratis och portofritt från

A.-B. Familjeboken, Stockholm.

nekar envist att tillmötesgå hyresgästen.

Mångårig prenumerant.

Svar: Det är givetvis hyresvärdens, som är skyldig att insätta ny spis, om den gamla är utsliten. Hyresgästen är icke skyldig att ersätta eller nyanskaffa sådana föremål i och för beständsdelar av lägenheten, som genom ett normalt begagnande förslits och blivit odugligt. Många hyresvärdar använda dock i dessa bostadsbristens dagar den taktiken för att komma ifrån dylika utgifter, att de såsom villkor för kvarboende vid förnyelse av hyreskontrakt fordra, att hyresgästen exempelvis betalar nyanskaffning av spis, reparation av på många år icke reparerade lägenheter och dylikt. . . E. E.

Fråga: Undertecknad har i sitt hem börjat tillverka litet konfekt. Har ej råd hyra lokal och finns förresten fullt av sådana försäljningslokaler. Undrar därför om någon av Iduns läsarinor kan ge något råd angående försäljning av sådant. Frukt- och specerieraffärer sälja dåligt, har försökt där.

Medelålders dam som måste förtjäna.

Svar: Ett sätt är, att ni söker få större kunder med jämn avsättning, exempelvis att ni söker träffa avtal med innehavare av restaurant eller dylikt om leverans, samt med sådana personer, som ha stora middagar. Vi ha oss bekant, att åtminstone i ett fall en person hemma hos sig tillverkat mycken konfekt och karameller och vunnit stor avsättning på denna hemgjorda vara på nu nämnt sätt. Medlemmar av diplomatiska kåren, högre ämbetsmän och dylika torde kunna bli stadiga avnämare, då ni säkerligen, just därför att ni icke behöver belasta edert omkostnads-konto med lokalhyra, försäljningsbiträden, annonsering och dylikt, kan hålla billigare priser än butiker och då vi förutsätta att edra varor även äro bättre än de fabriksgjorda.

Något tillstånd för eder att i eder bostad personligen tillverka konfekt erfordras icke heller för försäljning av denna vara, då det icke sker från öppen butik. E. E.

Fråga: Vore tacksam för upplysning om hur en flottfläck på en ljus crepe georgette-klänning skall borttagas. Hildur.

Svar: Doppa en bomullstuss i eter, som erhålles å apotek utan recept, och fukta på fläcken, vilken då så småningom försvinner. Den bör hela tiden hållas fuktig av etern, ända tills allt fett är gått. Vid begagnande av eter måste stor försiktighet iakttagas med eld. E. E.

Fråga: Önskar under vintern genomgå en fotografisk yrkeskurs (kvällskurs). Var erhålles upplysning beträffande sådan kurs? Amatör.

Svar: Upplysning beträffande sådana kurser kan erhållas av Hovfotografen Flodin, Strandvägen 7 A, under vilkens ledning en dylik kurs helt nyligen avslutats. Enligt uppgift lär ny kurs planeras först till nästa höst. E. E.

Fråga: Jag tänker bygga mig eget hem. Lånar någon institution eller arkitektkontor ut förslag till ritningar? Litet hem.

Svar: Vi känna icke till någon institution eller något arkitekt-

Fru Messel!

Med intresse hava vi deltagit i konditorkursen och funnit den fin, praktisk och lärrik. Tillagningen är förtjusande god och vällyckad. Och vi vilja frambära vårt hjärtligaste tack till Fru Messel.

Fem husmödrar.

Inga kvisslor eller finnar

behöva uppstå om Ni använder skönhetsvålen Ovicula dagligen. Om Ni vill ha bort en kvissla eller finne kan Ni göra så här: Fukta fingerspetsarna och gnid dem mot Oviculatvålen tills ett cremeartat lödder uppstår. Härmed tackes kvisslan, varpå löddret efter fem minuter avtvättas med kallt vatten.

F. Pauli's

Ovicula Tvål

Pris 1 kr.

Köp

"Extra-Osken"

Våg. 400 grm.

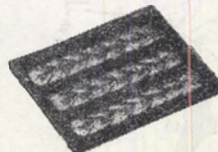
Kronor 3:25 pr ask

Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.

Arboga

margarin

Smakar

som smör. Arboga smörblandning »Mejerit» och Växt äro delikata på smörgäsbordet. Obs! Dessa kvaliteters goda, rena smak och delikata smörarom!

tryner

som smör. Det är ett nöje att steka i Alfa-Ko och Växt, som bryna bättre än något annat margarin! Det stekta blir vackert brunt och doftar som stekt i smör.

takar

som smör. Alfa-Ko till bakning kan ej nog värdesättas. Baka med Alfa-Ko och Ni får ett delikat bröd av läckert utseende och väl uppbakat. Till bakning är Arboga Alfa-Ko minst lika bra.

SOM SMÖR

Sandwiches till eftermiddagsteet.

Sandwiches, denna i de engelska hemmen så gott som obligatoriska té-rätt, har här — förunderligt nog — ännu icke vunnit den utbredning, som den förtjänar.

Sandwiches äro ytterst lätt tillagade, men ändå både delikatare och långt billigare än de hos oss till kaffet och téet brukliga småkakorna. Och ännu billigare bliva de om för anrättningen användes margarin i stället för smör — en sak, som med fördel låter sig göra, om man väljer ett förstklassigt margarin, ett sådant som *Orange* eller *Melange*.

Vår nya, lilla broschyr "Agras säsongrätt" ger en instruktion och lättfattlig beskrivning på beredningen av äkta engelska sandwiches. Begär denna broschyr hos Eder handlande och följ de anvisningar som där finnas. De delikata sandwiches som Ni då blir i tillfälle att servera Edra vänner skola övertyga Eder om att *Orange* och *Melange* även inom den finare matlagningen kunna fullt ut ersätta det dyra smöret.

Skulle Eder handlande icke ha "Agras säsongrätt" tillskick oss och vi sända Eder broschyren gratis.

Agra

AKTIEBOLAGET AGRA MARGARINFABRIK
KLARA V. KYRKOGATA 3 B., STOCKHOLM

Apotekare John Lindgrens Kinavin

med eller utan järn, berett av äkta druvvin. Sedan flera årtionden välkänt såsom ett stärkande och stimulerande medel vid svaghetstillstånd, särskilt blodbrist.

Till salu å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Tag bort värken!

Värkande, styva muskler och reumatism följer ständigt förkylning om ej Sloan's Liniment användes i tid. Stryk ymnigt på leder och muskler — det intränger i huden utan gnidning. Försök det!
Fås på alla Apotek.

**SLOAN'S
LINIMENT**

kontor, som lånar ut ritningar. Vi tillråda eder att förfråga eder hos Samfundet för hembyggnadsvård, adress Malmstorgsgat. 10, Stockholm. I bokhandeln finnes att tillgå ett synnerligen instruktivt arbete "Statens Byggnadsbyrås normalritningar" i två delar, pris sammanlagt 11 kronor, vilket vi varmt rekommendera.

E. E.

Fråga: Som jag tänkt insätta en elektrisk mangel då ingen sådan finnes i staden där jag är bosatt, skulle jag vara tacksam, om någon som har erfarenhet därav ville upplysa mig om vart jag skulle vända mig för att erhålla en sådan samt om fördelarna äro så stora att de kunna upptaga konkurrensen med vevmanglarna. Hur dyr ungefär?

Norrköping.

Svar: En mangel lämplig för elektrisk inmontering kan erhållas hos bl. a. Anderssons Eftr., Kammakaregatan 19 i Stockholm, tel. N. 594. Sedan mangeln uppsatts — det torde kunna vara en vanlig mangel och behöver icke vara särskilt konstruerad för ändamålet — kan inmonteringen verkställas av vilken elektrisk firma som helst med någon erfarenhet, exempelvis Ascas filial i orten. Uppsättande av en halv hästkrafters motor med elektrisk utrustning torde komma att belöpa sig till 150 å 200 kr. Vi ha fått den uppfattningen, att en dylik mangel med god framgång kan konkurrera med vanliga vevmanglar.

E. E.

Iduns förmedlingsbyrå

föreståndarinna fröken Elisabeth Ekedahl, lämnar tillförlitliga uppgifter om utkomstmöjligheten på olika banor just nu. Alla upplysningar om skolor och utbildningsanstalter, inträdesfordringar, kursavgifter och uppehållskostnader lämnas omgående mot en avgift av 1 kr. + porto. Kom också ihåg att Iduns förmedlingsbyrå införskaffar ritningar till villabyggen, ger sakkunniga förslag till olika slags värmeledningsystem, badrumsanordningar etc. Lämnar förslag på litteratur. Gör upp matsedlar för fester, inköper handarbetsmateriel etc. Någon ersättning beräknas, allt efter den tid, som åtgår för uppdragets utförande: i genomsnitt 3 kr. i timmen.

Genom byrån lämnar fru Oda Berg svar i alla heminrednings- och möbleringsfrågor och lämnar adr. på inköpskällor, vidare ombesörjas kostnadsförslag, anskaffas prover och förmedlas fördelaktiga inköp.

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

E—n. Var god uppgiv namn och adress.

Twå törstande prenumeranter. Införas gratis.

M. W. undrar om hans eller hennes utgjutelser duga till något annat än avlivning. Dessa dystra aningar äro tyvärr alltför berättigade. Men M. W. tycks själv vara fylld av ett stort ve såsom framgår av bl. a. slutstrofen i den kolsvarta dikten *Natt*.

Höj mig i drömmarnas gråa väv för domnande tanke den duger. Kanske jag vaggas mot strandbunden såv mot vatten, som lyser och suger.

M. W. måtte vara 17 år efter som han — hon allaredan hunnit bli så led vid livet.

Möbler Orientaliska mattor Italienska bomullstapeter Tyger - Gardiner Träarmatur

A.-B. ARKITEKTKONTORET

M. ALVIN

12 KUNGSTRÄDGÅRDSGATAN 12

STOCKHOLM

216 59, 301 75

NORR 121 16

Till höstsolen, vinskörd och glädje.

Lausanne vid Genève sjön

den ideala centralpunkt i franska Schweiz för kortare och längre uppehåll, utflykter kring Lac Lemman, sport och förströelser (kursal, 2 teatrar). Celebra uppfostringsinstitut och läkare (flera privatklinik). Universitet. Utmärkta och billiga hotell och pensionat (hjälpension från 3: 50 kr.) Bästa tillfälle för studier i franska språket och litteratur. Prospekt och upplysningar genom SCHWEIZISKA TURISTBYRÅN, Hamngatan 5 B, Stockholm 1491.

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000: —

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å Depositions-, Kapital- och SparKasseräkning till högsta gällande ränta.

Fulletändig bankrörelse.

貨店國 Kinamagasinet

Råsiden 3.50, Dukat, Flygeltäcken, Kuddar, Konstsaaker, Mattor m. m. Regeringsg. 43 I, Stockholm. Riks 30 86.

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Giv mig ett gott råd! Jag önskar att köpa mig ett par lufter vackra och smakfulla gardiner, passande för ett i mörk ton hållet herrum. Tapeten är blå, mattan även blå samt möbelen av mahogny. Vad för sorts gardiner och vilken färg, samt var skall jag bäst köpa desamma?

Fru Ellinor.

Svar: Tillskriv Aktiebolaget Sturemagasinet, 15 Stureplan, Stockholm, får Ni det bästa rådet, samt prover å alla upptänkliga gardinsorter. A. J. (Annons)

Batik handtryck,

Sidenmålning. Aftonlektioner, 2: 50 tim. Hedborg, Observatorieg. 8, 3 tr., Stockholm.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek. Nedsatt pris kr. 3.45 pr fl.

Kreditfrågan är löst!

Besättning kan ordnas genom Allmänna
Intressekontorets bosättningskredit

Bliv medlem av Kontoret.

Endast 1/12 av köpeskillingen kontant.

Amorteringstid 1—4 år, beroende på köpe-
summans storlek.

Ni kan genom oss erhålla full uppsättning
av Möbler, Gardiner, Mattor, Säng-
kläder, Linne, Glas, Porslin, Husgeråd,
Silver och Armatur.

Gör ett besök å vårt Kontor eller ring
Tel. 27 24.

Allmänna Intressekontoret

KUNGSGATAN 17 - STOCKHOLM

Tel. 27 22, 27 24, 27 25

Norr 113 22, 113 34

Ⓣ

Varför uppstå rynkor?

Under huden ligga tusentals små muskler, vilka kontrollera hu-
dens ytterlinier. Så länge man är i stånd att bibehålla dessa muskler
vid fullständig hälsa, är huden fri från veck och rynkor, där
finnas inga »kråkfötter» i ögonvråerna.

Att åstadkomma denna spänstighet hos huden är Syster Ellas
salvas uppgift, vilken samvetsgrannt och framgångsrikt löses från
första ögonblicket den börjar användas.

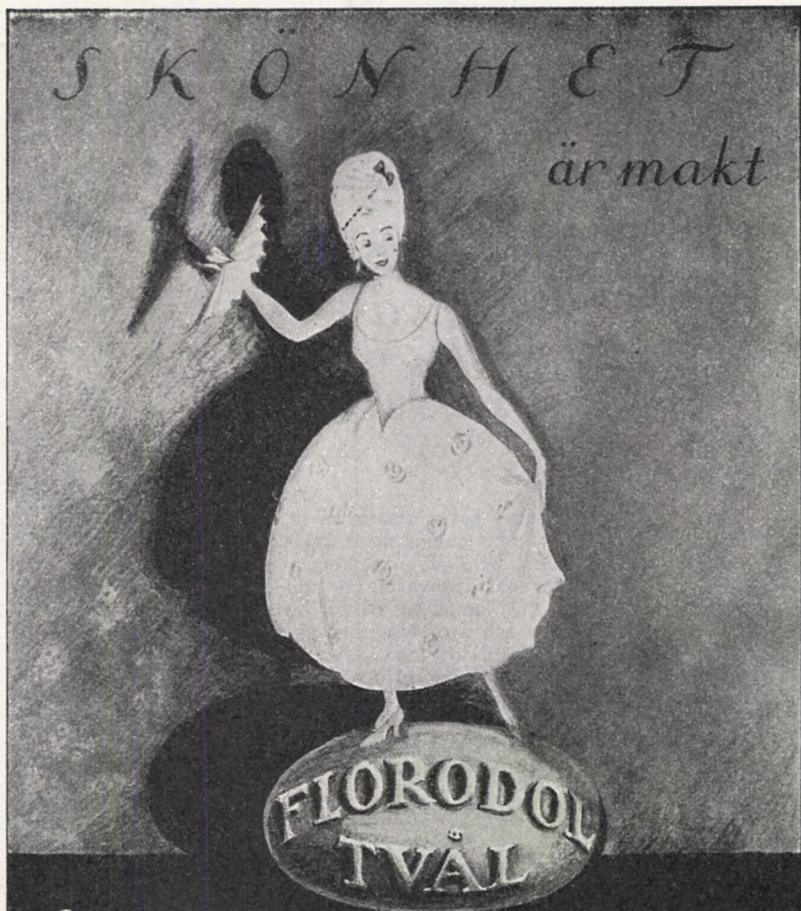
Den sista åtgärden på kvällen är att tvätta ansiktet med ljumt vat-
ten och att lätt ingnida huden med Syster Ellas salva, den verkar
som ett näringsämne på de små musklerna och bibehåller dem friska
och verksamma samt gör huden mjuk och ungdomlig med den na-
turliga glansen hos friska kinder.

Syster Ellas salva är framställd med särskild hänsyn till vårt nor-
diska klimats påfrestningar och är därför avgjort
överlägsen betydligt dyrare utländska preparat.

Efterapningar följa varje
framgångsrik artikel som skuggan följer kroppen,
aktgiv därför noga på att burken är åsatt tillverkarens namn.

Fabriks A.-B. Ellas
Stockholm

Oersättlig i den rationella hudvårdens tjänst är
FLORODOL-TVÅLEN

Den icke blott renar huden utan bibehåller
även densamma sammetslen, smidig och vacker.

Stekning och Bakning

utan smör.

Smörets bakkraft,
bryningsförmåga etc.
återfinnes numera
helt hos

Pellerins
grädd
margarin

Dr. Dralle's
BIRKENWASSER

är ett absolut osvikligt medel mot
MJÄLL och HÅRAVFALL
samt utomordentligt angenämt och
uppriskande vid toaletten.

Erkännt och använt över hela
världen på grund av sin värdefulla
sammansättning.

L. ANDTNS

18011 25011 1007

0572 11 74 0072 107

Att
rista
i barken

är ofta rent okynne, men
denne mörkhyade söderns
son fyller en viktig upp-
gift, där han tappar gummiträdet på dess saft.

Gummit möjliggör bland mycket annat tillverkningen av
de gummigaloscher, vi numera betrakta som en nödvändig-
hetsvara.

Men från rågummits insamling till det färdiga fabrikkatet
är vägen lång och mödosam. På sättet för råvarans för-
ädling och dess rätta behandling beror fabrikkatets halt.
Och den fabrik, som köper den bästa råvaran och har de
mest fullkomliga beredningsmetoderna, kommer alltid att stå
i en klass för sig.

Så har Helsingborgs Gummifabrik gjort alltifrån sin till-
komst. Men den höga kvaliteten hos Helsingborgsgaloschen
av idag har icke nåtts i ett slag. För att komma dit har
det erfordrats att lösa hundratals mer eller mindre inveck-
lade tekniska problem. Svårigheterna hava varit till för
att övervinna, och Helsingborgs galoscher tävla sedan länge
framgångsrikt med de bästa utländska, i det att man såväl
hemma i Sverige som i många europeiska länder med för-
kärlek väljer

TRE TORN

**Helsingborgs
Galoscher**

HELSINGBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
HELSINGBORG

Jasa
Ni
nyser.

Låt aldrig förkylningen gå så långt, utan kväv den
i dess linda genom att i tid taga några Acetocyl-
tabletter. Ni skall snart konstatera såväl deras goda
verkan som frånvaron av alla obehagliga biverk-
ningar. De lämpa sig därför också för både gammal
och ung och äro dessutom på grund av den ovala
formen lätta att taga. Acetocyl är dessutom den
bästa hjälpen mot influensa, gikt, rheumatism o. dyl.

Fråga Eder läkare om Acetocyl!
Priset per flaska om 40 och 20 tabletter à ½ gr.
är respektive 2:30 och 1:20 kr. och Ni kan utan
recept köpa en sådan flaska på närmaste apotek.

Acetocyl

Även den klenaste mage
tål Acetocyl utan obehag.

Generalagenter: Elefantens Droghandel, Stockholm.